



Gemeente
Coevorden

Halfjaarrapportage 2019



Inhoudsopgave

HALFJAARRAPPORTAGE 2019	1
INHOUDSOPGAVE	4
INLEIDING EN LEESWIJZER	6
Inleiding	6
Leeswijzer	6
BESTUURLIJKE SAMENVATTING	8
Bestuurlijke samenvatting	8
Financiën op hoofdlijnen	9
REALISATIE AMBITIES	11
Inleiding	11
1 Economie, onderwijs en cultuur	11
2 Werk, jeugd en zorg	12
3 Ruimte en leefomgeving	13
4 Openbare ruimte	14
5 Bestuur en organisatie	15
6 Financiering en dekkingsmiddelen	16
Voortgang overige ambities	16
PROGRAMMA 1 ECONOMIE, ONDERWIJS EN CULTUUR	18
Bestuurlijke samenvatting	18
Financiën	18
Toelichting op de financiële afwijkingen	18
Risico's	19
Overige ontwikkelingen	19
PROGRAMMA 2 WERK, JEUGD EN ZORG	21
Bestuurlijke samenvatting	21
Financiën	24
Toelichting op de financiële afwijkingen	25
Risico's	25
Overige ontwikkelingen	26
PROGRAMMA 3 RUIMTE EN LEEFOMGEVING	27
Bestuurlijke samenvatting	27
Financiën	27
PROGRAMMA 4 OPENBARE RUIMTE	28
Bestuurlijke samenvatting	28
Financiën	29
Toelichting op de financiële afwijkingen	29
PROGRAMMA 5 BESTUUR EN ORGANISATIE	30
Bestuurlijke samenvatting	30
Overige ontwikkelingen	31
PROGRAMMA 6 FINANCIERING EN DEKKINGSMIDDELEN	32
Bestuurlijke samenvatting	32
Financiën	32
Toelichting op de financiële afwijkingen	32
Overige ontwikkelingen	34
BIJLAGEN	35
Meicirculaire gemeentefonds	35
Recapitulatie	38
Verloop algemene reserve	40

Indicatoren Waar Staat Je Gemeente	40
Investeringskredieten	42

Inleiding en leeswijzer

Inleiding

Inleiding

Deze halfjaarrapportage schetst de tussentijdse stand van zaken over het begrotingsjaar 2019. Wij rapporteren als college van burgemeester en wethouders door middel van deze rapportage aan de gemeenteraad. Wij informeren de raad over onderwerpen waarbij de realisatie en/of de financiën afwijken van de Programmabegroting. Ook informeren wij de raad over de voortgang van grote projecten en de voortgang van onze ambities zoals wij deze in de Programmabegroting 2019 hebben opgenomen.

De opbouw van deze rapportage sluit aan bij de opbouw van de Programmabegroting. De rapportagegrens voor financiële verschillen is € 50.000 conform de Nota financieel beleid. Kleine verschillen nemen wij als één totaalbedrag op in de rapportage. Bij deze halfjaarrapportage hoort een begrotingswijziging. In de begrotingswijziging passen wij de budgetten aan met de bedragen uit deze rapportage. Daarnaast hebben wij wijzigingen van de begroting, die technisch van aard zijn en geen effect hebben op het saldo, met een toelichting opgenomen in de begrotingswijziging.

Deze halfjaarrapportage maakt onderdeel uit van de planning- & controlcyclus. De rapportage gaat over de maanden januari tot en met augustus 2019 en schetst een doorkijk naar de tweede helft van 2019. De bespreking en vaststelling staat geagendeerd voor de commissie op 10 september 2019 en de raad op 24 september 2019.

Na de vaststelling van deze halfjaarrapportage kunnen zich nog ontwikkelingen voordoen die een effect op onze begroting hebben. Als voorbeeld noemen wij de septembercirculaire van het gemeentefonds. De ontwikkelingen die budgettair neutraal zijn verwerken wij aan het eind van het jaar in een begrotingswijziging. Dit noemen wij de 'decemberwijziging'. Dit voorstel ligt op 3 december 2019 en 17 december 2019 voor in de commissie en de gemeenteraad.

Leeswijzer

Leeswijzer

De opbouw van de halfjaarrapportage is een afspiegeling van de Programmabegroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2023. Wij hebben de hoofdstukken onder de volgende tegels ondergebracht:

- Bestuurlijke samenvatting en financiële effecten;
- Realisatie ambities Programmabegroting 2019:
Bij de Programmabegroting 2019 heeft de raad ingestemd met nieuwe ambities voor de nieuwe bestuursperiode. In deze halfjaarrapportage informeren wij over de voortgang.
- Voor elk van de zes programma's een tegel, met daarin de volgende informatie:
 - bestuurlijke samenvatting, waarin wij ingaan op de doelstellingen en speerpunten die wij in de Programmabegroting 2019 hebben geformuleerd.
 - financiën (indien van toepassing), waarin wij de afwijkingen boven € 50.000 toelichten. Dit kunnen voor- of nadelen zijn die zich al hebben voorgedaan of waarvan wij zeker zijn dat ze zich dit jaar voordoen.
 - risico's (indien van toepassing), waarin wij mogelijke afwijkingen rapporteren, van beleidsmatige, planningstechnische en/of financiële aard, die onzeker zijn maar wij wel onder de aandacht willen brengen.
 - overige ontwikkelingen (indien van toepassing), waarin wij wij overige onderwerpen hebben opgenomen die het vermelden waard zijn, maar niet tot financiële afwijkingen of risico's leiden.
- Bijlagen:
 - meicirculaire gemeentefonds, een gedetailleerd overzicht inclusief uitgebreide toelichting op de effecten van de meicirculaire.
 - recapitulatie, in de recapitulatie geven wij per programma de vastgestelde begroting, de wijzigingen van de halfjaarrapportage, overige begrotingswijzigingen en de begroting na

- wijzigingen weer. Wij laten hierbij de lasten, baten en de reservemutaties zien.
- verloop van de algemene reserve, wij geven in dit overzicht het verwachte verloop van de algemene reserve in de komende vier jaren weer.
 - beleidsindicatoren 'Waar staat je gemeente', wij nemen het actuele overzicht van de beleidsindicatoren op. Dit zijn de indicatoren die verplicht zijn vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
 - stand van de investeringskredieten, hierin bieden wij inzicht in de investeringskredieten die uit 2018 zijn overgegaan naar het nieuwe jaar en investeringskredieten die door de raad bij de Programmabegroting 2019 zijn toegekend. In het overzicht geven we aan in welke mate de kredieten al zijn ingezet.

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Strategische agenda als kop op het bestuursprogramma

In 2018 zijn wij van start gegaan met het bestuursprogramma Ruimte om te doen! Daar stonden veel ambities in, van concrete tot abstracte. Dit jaar hebben we in de strategische agenda een kop boven op die ambities gezet. Daarmee willen we die ambities concretiseren in realiseerbare stappen. Het betekent dat we de komende tijd investeren in een gezamenlijk beeld wat die stappen zijn. We brengen focus aan omdat we met onze beperkte middelen de meest belangrijke resultaten eerst willen boeken. De strategische agenda helpt met andere woorden om prioriteiten te stellen. Daarom hebben we vier thema's benoemd die ons richting geven: Aantrekkelijk Coevorden, Voorkomen, Duurzaamheid en Coevorden verbindt. Onderdeel van de strategische agenda is monitoring; we willen weten of we onze doelstellingen behalen, en wat onze bijdrage er dan aan is.

Aantrekkelijk Coevorden

We willen een aantrekkelijke gemeente zijn om in te wonen, te werken en om te bezoeken. Samen met zes andere gemeenten gaan we onze regio een impuls geven op het gebied van wonen, werken en welzijn middels de Regio Deal. Passend bij deze pijlers hebben we al diverse projecten in de planning staan die we kunnen indienen als projecten voor de Regio Deal, zodat we slim omgaan met beschikbare capaciteit. Samen met diverse partijen bouwen we verder aan onze binnenstad. Er is gewerkt aan een ruimtelijke visie voor de Markt, Haven, Citadelpunt en Weeshuisweide en er is ingestemd met de visie voor de positionering van de centrumstraten. We liggen op koers met de woonvisie en er is een integraal plan voor onderwijshuisvesting opgeleverd. Dit jaar is ook de economische visie - Coevorden Onderneemt - geactualiseerd. En wij hebben ons kandidaat gesteld om Culturele Gemeente van Drenthe 2022 te worden. Na een inventarisatie in BOCE-verband naar een gezamenlijke omgevingsvisie, in het kader van de omgevingswet, is besloten deze visie afzonderlijk van elkaar op te stellen. Hier hebben we een start mee gemaakt. Daarnaast zijn we begonnen met de voorbereidingen om te komen tot een omgevingsplan voor de binnenstad van Coevorden.

Voorkomen

We zitten in een transformatie waarin we onze activiteiten en werkwijzen steeds meer inzetten om problematiek te voorkomen. Door in te zetten op preventie en toegankelijke voorzieningen zorgen we ervoor dat inwoners snel geholpen worden en problemen vroegtijdig worden opgelost. Dit doen we door samen met ketenpartners te kiezen voor brede basisintake en we onderzoeken een gebiedsgerichte aanpak met een logische samenhang van activiteiten. We zijn in 2019 gestart met een pilootaanpak voor onze schuldhulpverlening. In deze pilot is er meer aandacht voor de reden(en) van het ontstaan van schulden en de houding en het gedrag van de inwoner. Zodat onze aanpak duurzamer wordt. In Zuid-Drents verband hebben we de voorbereidingen getroffen voor de inkoop van jeugdhulp voor de jaren 2020 en verder. We kiezen voor een gedifferentieerde inkoopstrategie, waarbij per vorm van jeugdhulp wordt aangesloten bij de ontwikkelingen in het zorglandschap. We halen nog explicieter specialistische kennis naar voren om jeugdigen direct en tijdig op de juiste plek te behandelen. Gezondheid is een belangrijk speerpunt de komende jaren. De methodiek van de positieve gezondheid wordt omarmd in de pilot Gezond Coevorden. In dit meerjarige programma werken we, samen met organisaties in het medische - en sociale domein, aan het verbeteren van de gezondheid van de inwoners van de gemeente Coevorden. Daarnaast doen we mee met het programma Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG), een methodiek specifiek voor het voorkomen en verminderen van overgewicht bij kinderen en jongeren (0 - 19 jaar).

Duurzaamheid

In 2019 zijn wij gestart met het opstellen van de duurzaamheidsvisie. Om een organisatiebrede en integrale visie te creëren is er breed expertise opgehaald uit de organisatie. We streven ernaar de duurzaamheidsvisie voor de programmabegroting aan uw raad te presenteren. Samen met woningcorporaties en netbeheerders gaan wij aan de slag om een plan op te stellen voor het project Aardgasvrije Wijken. Hiermee geven we ook invulling aan de ambitie uit het Bestuursprogramma waarbij wij voor 2021 willen beginnen met een pilot voor de wijkaanpak. Als gemeente kiezen we voor duurzame oplossingen op natuurlijke momenten: bij de renovatie van gemeentelijk vastgoed stimuleren we duurzaamheidsmaatregelen, we faciliteren zonneparken en kleine windmolens en we zaaien bermen in met een wilde-bloemen-mengsel.

De werkgroep duurzaamheid van uw raad heeft de kaderstellende opdracht over biodiversiteit voorbereid. Deze is in de raad van juni vastgesteld. Het samenspel tussen uw raad en ons college krijgt hiermee een extra dimensie. Wij verheugen ons in de zoektocht en resultaten die dit oplevert.

Coevorden Verbindt

We doen steeds meer ervaring op met verbindend besturen, waarbij we aansluiten op initiatieven in samenleving en een gezamenlijke aanpak stimuleren. We steken veel energie in het proces, dat vinden we soms belangrijker dan het resultaat. Hierdoor kan het zijn dat we uitlopen op onze planning of toch andere keuzes maken. Het is van belang dat we u tijdig hierover informeren en u hier in meenemen. In 2019 wilden we het accent leggen op de rol die onze gemeentelijke organisatie heeft ten aanzien van Coevorden Verbindt. Het programma Samen Doen ten behoeve van de organisatieontwikkeling is daarvoor opgestart. Daarnaast voeren we drie projecten uit die ons verder helpen: leren in de lokale democratie, samenwerken met dorpen en wijken waar geen georganiseerde gesprekspartners zijn, het gebiedskompas en betekenis geven aan het vervolg van verbindend besturen.

Stabiele financiële basis

De financiële basis is op orde. Financieel gezien liggen wij op koers. Dit is onder andere te zien aan het resultaat van deze Halfjaarrapportage, de verschillen ten opzichte van de begroting zijn relatief gering. Daarnaast verwachten wij dat de algemene reserve zich positief blijft ontwikkelen, ook in lijn met wat wij hebben begroot.

Financiën op hoofdlijnen

Financiën op hoofdlijnen

Deze bestuursrapportage sluit af met een positief saldo van € 799.000. Het structurele effect vanaf 2020 is € 10.000 nadelig. Het financiële effect van deze rapportage is daarmee beperkt. De structurele effecten die wij al in de Kaderbrief 2020 hebben opgenomen, maken deel uit van het saldo van de Kaderbrief en hebben wij daarom niet meer meegenomen in deze Halfjaarrapportage over 2019. De verschillen zijn onderstaand op programmaniveau weergegeven:

SAMENVATTING FINANCIËLE EFFECTEN				
<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Programma	2019	2020	2021	2022
1 Economie, onderwijs en cultuur	-180			
2 Werk, jeugd en zorg	1.049			
3 Ruimte en leefomgeving				
4 Openbare ruimte	-100			
5 Bestuur en organisatie				
6 Financiering en dekkingsmiddelen	83			
Kleine verschillen	-53	-10	-10	-10
	Totaal	799	-10	-10

Conform de beleidslijn in de 'Nota financieel beleid' verwerken wij deze resultaten op de stelpost vrije begrotingsruimte. Als deze stelpost niet toereikend is, betrekken wij de algemene reserve. Omdat de stelpost in 2020 niet toereikend is om het nadeel op te vangen, betekent dit dat we bij deze halfjaarrapportage:

- het voordelige resultaat van € 799.000 in 2019 toevoegen aan de stelpost;
- het nadeel van € 10.000 in 2020 in principe onttrekken aan de algemene reserve. Wij betrekken dit kleine verschil bij de samenstelling van de Programmabegroting 2020 en het meerjarenperspectief en is ons doel dit nadeel op te vangen in het totaal van de begroting. Het is dan niet nodig dit bedrag uit de algemene reserve te dekken.

Samengevat is het verloop van de stelpost na de halfjaarrapportage als volgt. Wij merken daarbij op dat het saldo van de Kaderbrief 2020 niet is opgenomen in dit overzicht, omdat wij het saldo van de kaderbrief niet verwerken op de stelpost. Het kaderstellende karakter betekent dat de uitwerking plaatsvindt in de Programmabegroting 2020.

STELPOST VRIJE BEGROTINGSRUIMTE				
<i>(Bedragen x € 1.000)</i>				
	2019	2020	2021	2022
Stelpost vrije begrotingsruimte			716	1.225
Halfjaarrapportage 2019	799	-10	-10	-10
<i>Vrije begrotingsruimte na halfjaarrapportage</i>	799	-10	706	1.215

Realisatie ambities

Inleiding

Voortgang ambities Programmabegroting 2019

In de Programmabegroting 2019 hebben wij uw raad voorstellen gedaan voor nieuwe ambities. Vanuit een stabiele financiële basis en onze ambities voor deze bestuursperiode, hebben wij geformuleerd op welke beleidsterreinen wij willen investeren, hervormen en/of innoveren. Uw raad heeft ingestemd met dit omvangrijke pakket met 28 ambities en hiervoor meerjarig middelen beschikbaar gesteld. Wij informeren u graag over de voortgang van deze ambities.

Onderstaand treft u per programma een overzicht aan van de ambities, de daarbij beschikbaar gestelde middelen en een toelichting op de stand van zaken.

1 | Economie, onderwijs en cultuur

Overzicht ambities

Nr.	Omschrijving beleidsvoornemen	2019	2020	2021	2022
<i>bedragen x € 1.000</i>					
1	Versterken en uitdragen cultuuraanbod	187	202	236	251
2	Actualisatie integraal onderwijshuisvesting programma (IHP)	55	55	55	55
3	Intensivering van de leerplicht- en RMC-functie incl. administratie	85	85	85	85
4	Vitale vakantieparken	27	27	27	p.m.
5	UNESCO Global Geopark	13	18	27	27
6	Realisatie vier camperplaatsen	25	-7	-8	-9
Totaal programma 1		392	380	422	409

Toelichting voortgang ambities

1. Versterken en uitdragen cultuuraanbod

Voor de heroriëntatie op de gemeentelijke rol op het terrein van kunst en cultuur is begin dit jaar een verkenning opgestart. Deze verkenning bevat onderstaande onderdelen:

- Inventarisatie van de huidige culturele sector in Coevorden op basis input van betrokkenen uit de samenleving met betrekking tot de gewenste heroriëntatie
- Plan voor acties gericht op kandidaatstelling voor het zijn van Culturele gemeente in 2021-2022.
- Een advies over de structurele aanpak in de komende jaren (collegeperiode) binnen de kaders van de begroting.

Ons college heeft in de vergadering op 25 juni 2019 besloten om onze gemeente kandidaat te stellen voor het zijn van Culturele gemeente. Wij zullen uw raad bij de Programmabegroting 2020 voorstellen de hiervoor noodzakelijke (aanvullende) middelen beschikbaar te stellen. De volgende stap is om snel een aanjaagteam te formeren om invulling en uiteindelijk uitvoering te gaan geven aan het programma.

2. Actualisatie Integraal onderwijs Huisvesting Programma (IHP)

Uw raad heeft het IHP vastgesteld en daarmee is de verwachte investering in de huisvesting in het primair onderwijs voor de komende jaren indicatief bekend. De verschillende plannen zullen nu gefaseerd uitgewerkt en vervolgens uitgevoerd worden. Voor de renovatie van het Esdalcollege - in combinatie met de inhuizing van de bibliotheek in Oosterhesselen - is door uw raad krediet beschikbaar gesteld. Voor de Nieuwe Veste zijn de gesprekken nog gaande om te komen tot goede planvorming. De extra beschikbare gestelde formatie voor de uitvoering van het IHP wordt ingezet voor begeleiding door bureau HEMM. Bureau HEMM heeft tevens de opdracht gekregen te adviseren hoe de uitvoering van onderwijshuisvesting geborgd kan worden in de organisatie.

3. Intensivering van de leerplicht- en RMC-functie

Met ingang van het tweede kwartaal van dit jaar is de uitbreiding van de leerplicht gerealiseerd. Er zijn door Menso twee leerplichtambtenaren aangesteld die ook de intensivering van de leerplichtfunctie richting het basisonderwijs gaan oppakken. Op dit moment zijn zij bezig met een kennismaking met het basisonderwijs waarin ook de preventieve inzet onderwerp van gesprek is. Onderling is er een verdeling gemaakt van de scholen zodat er een vast aanspreekpunt is voor de basisscholen.

4. Vitale vakantieparken

De bijdrage 2019 voor het taskforce Vitale vakantieparken is beschikbaar gesteld.

5. UNESCO Global Geopark

De extra middelen zijn middels een subsidie beschikbaar gesteld voor het Geopark.

6. Realisatie vier camperplaatsen

Wij hebben als college een besluit genomen waarmee is vastgesteld dat de camperplaatsen zullen worden gerealiseerd op het EDS-plein. De hiervoor noodzakelijke (vergunningen)procedures lopen nog.

2| Werk, jeugd en zorg

Overzicht ambities

Nr.	Omschrijving beleidsvoornemen	2019	2020	2021	2022
<i>bedragen x € 1.000</i>					
7	Het voorkomen en terugdringen van laaggeletterdheid	50	50	50	50
8	Innovatie zorg	1.000			
9	Sport- en maatschappelijke accommodaties	1.067	117	167	217
Totaal programma 2		2.117	167	217	267

Toelichting voortgang ambities

7. Laaggeletterdheid

Wij hebben ons als ambitie gesteld dit jaar 124 laaggeletterden te bereiken met een passend taaltraject. Een ambitie waarvan wij weten dat deze erg ambitieus is, omdat laaggeletterden relatief lastig te bereiken zijn. Wij lopen helaas nog achter op het behalen van deze taakstelling. Wij blijven daarom met onze gezamenlijke aanpak van laaggeletterdheid inzetten op het bevorderen van bewustwording over dit onderwerp en het actief bereiken van laaggeletterden. Daarnaast nemen wij deel aan het 'Monitoronderzoek naar de aanpak laaggeletterdheid in Drenthe'. Doel van het monitoronderzoek is om het bereik van laaggeletterde doelgroepen, de gekozen aanpak en de inzet van middelen en de betrokken stakeholders in kaart te brengen. Hiermee verwachten wij ook meer inzicht te krijgen in de effectiviteit van onze aanpak.

8. Innovatie zorg

Voor de realisatie van deze ambitie is een bestemmingsreserve van € 1 miljoen gevormd om (sociale) innovatie in het sociaal domein te stimuleren. De besteding hiervan is voorzien in deze bestuursperiode. Bij de besluitvorming over de Regio Deal in uw raad op 21 mei 2019 is besloten om € 143.000 te onttrekken uit de reserve innovatie. Dit gebeurt in de jaren 2019 tot en met 2022 voor een jaarlijks bedrag van € 35.700. Daarmee wordt onze bijdrage aan de pijler 'Welzijn' in de Regio Deal bekostigd.

In de reserve is nog € 857.000 vrij besteedbaar. Voor de besteding van deze innovatiemiddelen is een voorstel in voorbereiding.

Innovatie kan bestaan uit technische en sociale innovatie. We constateren dat er in het sociaal domein nieuwe technieken zijn die echter op beperkte schaal worden toegepast. Organisaties zijn om allerlei redenen niet in staat om deze technieken toe te passen. Enerzijds vanwege de regels die worden opgelegd, anderzijds omdat de werkwijzen binnen en tussen organisaties onvoldoende zijn aangepast op nieuwe mogelijkheden. De uitdaging ligt daarmee meer te liggen op het vlak van sociale innovatie.

9. Sport- en maatschappelijke accommodaties

Bij de Programmabegroting 2019 zijn middelen toegekend voor een kwalitatieve investering van de

buitensportaccommodaties en de maatschappelijke accommodaties. Voor deze impuls is ook ambtelijke inzet beschikbaar gesteld. Dit is een halve formatieplaats (0,5 fte). Wij zijn gestart met overleggen met betrokken verenigingen om te komen tot uitgangspunten voor investeringen in de buitensportaccommodaties. De werving voor de extra formatieplaats is succesvol afgerond en na de zomer zal een nieuwe collega starten.

3| Ruimte en leefomgeving

Overzicht ambities

Nr.	Omschrijving beleidsvoornemen	2019	2020	2021	2022
<i>bedragen x € 1.000</i>					
10	Omgevingswet	372	447	135	60
11	Zuidelijke ontsluitingsweg			55	54
12	Zuidelijke rondweg		25	50	
13	Fietsnota Coevorden	13			
14	Mobiliteitsplan		25		
15	Herstructureringsfonds	1.000	1.000	p.m.	p.m.
Totaal programma 3		1.385	1.497	240	114

Toelichting voortgang ambities

10. Omgevingswet

Begin 2019 is een inventarisatie gemaakt van de gemeentelijke beleidsregels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Op basis van die inventarisatie is een vervolganalyse opgestart die helder maakt of en hoe deze regels een plek kunnen krijgen bij de implementatie van de omgevingswet. In BOCE-verband is een verkenning uitgevoerd naar de haalbaarheid van een gezamenlijke omgevingsvisie. Deze verkenning is gepresenteerd tijdens de gezamenlijke radenbijeenkomst op 18 maart. Dit heeft geresulteerd in de conclusie dat het de voorkeur verdient dat elke gemeente (uiteraard in goede onderlinge afstemming) zijn eigen omgevingsvisie gaat opstellen. Dit proces om te komen tot een eigen Omgevingsvisie voor het grondgebied van onze gemeente is direct daarna opgestart. Tegelijkertijd is een start gemaakt met een pilot om te komen tot een Omgevingsplan voor de binnenstad van Coevorden.

11. Zuidelijke ontsluitingsweg

De voorbereidingen voor het aanleggen van de N34/Zuidelijke ontsluitingsweg zijn opgestart en het voorlopige ontwerp is gereed. Het doortrekken van de ontsluitingsweg tot een rondweg rondom Coevorden naar het zuiden zal hierna volgen.

12. Zuidelijke rondweg

De businesscase voor de 2e fase - het volledig doortrekken van de Zuidelijke ring rond Coevorden - wordt nader uitgewerkt. Het onderzoek en de voorbereiding zal worden opgestart in 2020 en zijn doorloop hebben in 2021.

13. Fietsnota Coevorden

Het opstellen van de fietsnota is in afrondende fase. Er dienen nog enkele keuzes gemaakt worden. Ook zal de fietsnota nog voorgelegd worden aan onze stakeholders.

14. Mobiliteitsplan

Het huidige mobiliteitsplan loopt in 2020 af. In 2020 zullen wij het onderzoek opstarten. Hierbij wordt rekening gehouden met de initiatieven vanuit inwoners en de gerelateerde onderwerpen in het bestuursprogramma.

15. Herstructureringsfonds

Een deel van het herstructureringsfonds wordt ingezet als cofinanciering voor de Regiodeal Zuid- en Oost Drenthe. Dit is besloten in uw raadsvergadering op 21 mei 2019. In de jaren 2019 tot en met 2022 wordt jaarlijks € 107.100 uit deze reserve onttrokken. Dit is totaal € 428.000 en komt ten goede aan de pijler 'Wonen' in de Regio Deal. Dit betekent dat er nog € 572.000 vrij besteedbaar is voor herstructurering. Met een eigen regeling voor de benutting van het

herstructureringsfonds is nog geen aanvang gemaakt.

4 | Openbare ruimte

Overzicht ambities

Nr.	Omschrijving beleidsvoornemen	2019	2020	2021	2022
<i>bedragen x € 1.000</i>					
16	Kunstwerken onderhoud (bruggen)	143	79	143	68
17	Bomenonderhoud	225	225	225	125
18	Budget facilitering ruimtelijke ontwikkelingen dorpen en wijken	200	200	200	200
19	Alle asbestdaken in de gemeente zijn vervangen in 2024	23	11	11	10
20	Energie neutrale gemeente in 2040	193	133	133	133
Totaal programma 4		784	648	712	536

Toelichting voortgang ambities

16. Kunstwerken onderhoud (bruggen)

De voorbereidingen voor het vervangen en onderhouden van de bruggen zijn gestart. Door resultaten vanuit flora- en fauna onderzoek zal de planning van de vervanging van de brug over het Oranjekanaal in Wezuperbrug wijzigen van 2019 naar 2020. Groot en klein onderhoud van diverse bruggen zal, conform planning, wel in 2019 uitgevoerd worden.

17. Bomenonderhoud

Om de achterstanden in het onderhoud van straat- en laanbomen (bomen in bossingels, bosplantsoen en bossen zijn hierin niet meegenomen) in te halen is € 100.000 per jaar in de periode van 2019 tot en met 2021 beschikbaar gesteld. De onderhoudswerkzaamheden worden op dit moment uitgevoerd en de achterstanden worden zoveel mogelijk in drie jaar ingelopen. De verdere uitwerking wordt later dit jaar in het bomenbeheerplan inzichtelijk gemaakt.

18. Budget facilitering ruimtelijke ontwikkelingen dorpen en wijken

In 2019 is er voor diverse zaken beslag gelegd op het beschikbaar gestelde budget. Dit is onder andere voor het plaatsen van graskeien, het aanleggen parkeerplaatsen en het herinrichten van een groenstrook. Op dit moment zijn er diverse wensen en verzoeken vanuit de dorpen en wijken gekomen die in aanmerking komen voor het beschikbaar gestelde budget. Wij zullen per aanvraag beoordelen hoe wij het budget gaan inzetten.

19. Alle asbestdaken in de gemeente zijn vervangen in 2024

De ambitie om alle asbestdaken uiterlijk in 2024 te laten vervangen kwam voort uit het aangekondigde verbod op asbestdaken. In Drents verband, namelijk in de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD), is een interactieve kaart ontwikkeld waarop gebouweigenaren zelf kunnen zien waar er sprake is van asbestdaken. Aan de hand van ingediende sloopmeldingen en -vergunningen wordt de kaart geactualiseerd. Het voldoen aan het asbestverbod is de verantwoordelijkheid van de gebouweigenaar. Door de provincie is een subsidieregeling in het leven geroepen om de sanering van asbestdaken te stimuleren. Onlangs is duidelijk geworden dat het aangekondigde verbod op asbestdaken geen meerderheid heeft behaald in de Eerste kamer van de Staten Generaal. Het asbestverbod is uitgesteld. Hoe we hier als gemeente mee om moeten gaan moet nog worden bepaald. Het lijkt voorstelbaar in RUD-verband een koers te bepalen.

20. Energie neutrale gemeente in 2040

Dit jaar zijn wij aan de slag gegaan met het opstellen van de duurzaamheidsvisie. Om een organisatiebrede en integrale visie te creëren is er breed expertise opgehaald uit de organisatie. De verwachting is dat er in het derde kwartaal van dit jaar een eerste visiedocument in proces wordt gebracht. Dit document bevat de visie en doet een aantal ambitievoorstellen. In het derde tot vierde kwartaal van dit jaar zullen nog een aantal onderzoeken moeten plaatsvinden. Naar verwachting zal in het vierde kwartaal van dit jaar een document met de resultaten van deze onderzoeken volgen, die de ambities valideren of aanscherpen. De onderzoeken betreffen onder andere de verwachte nulmeting van het gemeentelijk vastgoed en de duiding van data ten aanzien van CO2 emissies in onze gemeente. Samen met woningcorporaties en netbeheerders wordt een

plan opgesteld voor het Programma Aardgasvrije Wijken. Hiermee geven wij ook invulling aan de ambitie uit het Bestuursprogramma waarin is aangegeven dat wij voor 2021 willen beginnen met een pilot voor de wijkaanpak.

5| Bestuur en organisatie

Overzicht ambities

Nr.	Omschrijving beleidsvoornemen	2019	2020	2021	2022
<i>bedragen x € 1.000</i>					
21	Subsidiecoördinator annex fondsenwerver	109	109	109	109
22	Optimalisatie formatie en processen VTH	139	94	94	94
23	Optimalisatie formatie en processen Burgerzaken	200	200	200	200
24	Bestuurlijke Vernieuwing: Raadsakkoord	50	50	50	50
25	Verkiezingen 2022			3	25
26	Uitvoering BOCE-Beleidsagenda	144	118	82	82
27	Instroom jonge vakmensen	55	55	55	55
Totaal programma 5		697	626	593	615

Toelichting voortgang ambities

21. Subsidiecoördinator annex fondsenwerver

In de door uw raad aangenomen motie 2018-16 is verzocht om spoedig invulling te geven aan een ambtelijke functie van een subsidiecoördinator. Gelet op de vele ambities en de daarmee samenhangende investeringen is de vraag actueel en interessant te onderzoeken welke aanknopingspunten er zijn om aan te sluiten bij regionale, nationale en EU-programmalijnen voor subsidies. PNO consultants is opdracht gegeven om dit onderzoek uit te voeren. In de loop van het jaar worden de resultaten van het onderzoek verwacht, inclusief aanbevelingen of en op welke wijze de gemeente een effectieve organisatie voor verwerving en verantwoording kan vormgeven.

22. Optimalisatie formatie en processen Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)

Deze ambitie betreft een formatieplaats voor een toezichthouder voor bouwtoezicht. Deze vacature is ingevuld.

23. Optimalisatie formatie en processen Burgerzaken

Binnen het team Burgerzaken is de doorontwikkeling van de huidige dienstverlening, de digitalisering van producten en het borgen en uitbreiden van kennis het speerpunt de komende jaren. Het natuurlijke verloop van medewerkers is de komende jaren in verband met pensionering van een groot deel van de huidige bezetting een belangrijk aandachtspunt. Om de kennis te borgen wordt nu al ingezet op continuering van de expertise op dit gebied. De eerste stappen zijn gezet door het aantrekken van nieuw personeel en het investeren in opleidingen. Een trend is dat de gemeentelijke producten voor wat betreft Burgerzaken een afname laat zien. Daarentegen zijn de vragen meer complex dan voorheen en wordt er meer en meer een beroep gedaan op expertise van de medewerkers. Vragen en verzoeken krijgen door onder andere de multiculturele samenleving een meer complexe aard.

24. Bestuurlijke vernieuwing: Raadsakkoord

In het kader van het raadsakkoord is uw raad opzoek gegaan naar een wijze om hier invulling aan te geven. Het thema Duurzaamheid uit het raadsakkoord is als eerste opgepakt. Eén thema binnen duurzaamheid is biodiversiteit. Hiervoor is een werkconferentie georganiseerd waar deskundigen en belangstellende inwoners en organisaties voor zijn uitgenodigd om samen in gesprek te gaan. Deze eerste proeve van bekwaamheid om de dialoog met de samenleving aan te gaan mondt uit in een kaderstellend raadsvoorstel over biodiversiteit. Om de zichtbaarheid van de raad te vergroten is er een bakfiets aangeschaft met het logo "De raad op straat". Deze kan worden ingezet voor verschillende doeleinden waarbij uw raad zichtbaar wil zijn voor de inwoners. Begin dit jaar werd een dialoog training georganiseerd. De verschillende rollen tussen uw raad, college en ambtelijke organisatie en de dilemma's kwamen hierbij uitgebreid aan de orde.

26. Uitvoering BOCE-Beleidsagenda

Met de beschikbare middelen wordt invulling geven aan de uitvoering van de BOCE-beleidsagenda op de onderwerpen: Toerisme & Recreatie, de Omgevingswet, Bereikbaarheid en Leefbaarheid.

27. Instroom jonge vakmensen

Bij het Team Openbare Ruimte Noord hebben wij één van de twee beschikbaar gestelde BBL plaatsen (beroeps begeleidende leerplaats) ingevuld. Wij verwachten in 2019 ook de andere BBL plaats in te vullen.

6| Financiering en dekkingsmiddelen

Toelichting voortgang ambitie afvalstoffenheffing (nr. 28)

28. Afvalstoffenheffing

Met uw raadsbesluit bij de Programmabegroting 2019 heeft u ingestemd met deze ambitie om het afvalbeleid aan te passen. De inzamelfrequentie van restafval en PMD is gewijzigd. Daarmee besparen wij kosten voor de inzameling en verwerking van huishoudelijk afval. Door deze besparing is het tarief van de afvalstoffenheffing met ingang van 1 januari 2019 aangepast aan de besluitvorming van deze ambitie.

Om de realisatie van de VANG-doelstelling mogelijk te maken en kosten te reduceren is in het eerste half jaar van 2019 de frequentie voor afvalinzameling gewijzigd en is de milieupas voor de toegang van de milieustraten ingevoerd. Het komende half jaar wordt gewerkt aan het uitbreiden van het aantal ondergrondse mini-sorteerstraten binnen Coevorden, een optimalisatie van de glascontainers en wordt het systeem voor inzameling van oud papier en karton onderzocht.

Voortgang overige ambities

Toelichting

1. Integraal Huisvestingsplan (IHP)

Wij hebben de toelichting op het IHP opgenomen in programma 1.

2. Onderwijsachterstanden

Wij willen er voor zorgen dat alle peuters de kans krijgen zich te ontwikkelen op een zodanige manier, dat zij hun schoolloopbaan kunnen afsluiten met een startkwalificatie en zij kunnen deelnemen aan de samenleving. Een voorstel over dit onderwerp is in voorbereiding. Hierin wordt geen aanspraak gemaakt op de inzet van extra middelen.

3. Vitale vakantieparken

Wij hebben de toelichting opgenomen in programma 1.

4. Economisch beleid

Uw raad heeft inmiddels de economische visie met een dynamische agenda vastgesteld. De gevraagde investering is voor 2019 beschikbaar gesteld en de investeringen voor de jaren 2020-2022 worden meegenomen bij de programmabegroting 2020. Inmiddels is een start gemaakt met de uitvoering van de eerste projecten.

5. Vervolg Dutch Tech Zone

De impuls in onze regio om de sociaal-economische structuur te ontwikkelen, vraagt een meerjarige aanpak. Dit kan betekenen dat wij ook na de looptijd van het huidige programma van Dutch TechZone investeren. Het vraagstuk over het vervolg is op dit moment nog niet aan de orde.

6. Fietspaden

De fietsnota is in een afrondende fase. Er dienen nog enkele keuzes gemaakt te worden. Afhankelijk van het bestuurlijke ambitieniveau hierin vraagt dit om aanvullende middelen.

7. Duurzaamheid

Wij hebben de toelichting op dit onderwerp opgenomen in programma 4.

8. Optimalisatie formatie en processen VTH

Het meerjarenbeleidsprogramma is in een vergevorderd stadium. De oorspronkelijke planning was het programma begin 2019 ter kennisneming aan uw raad aan te bieden. Vanwege het rekenkameronderzoek is besloten het programma later aan te bieden en de uitkomsten van het rekenkameronderzoek erin mee te nemen. In het meerjarenbeleidsprogramma zijn de feitelijke inzet en bestuurlijke, wettelijke en beleidsmatige speerpunten opgenomen. Voor de te maken beleidskeuzes hebben wij risicoanalyses opgesteld die samen met de speerpunten van invloed zijn op de uitvoering van onze wettelijke taken. Op basis hiervan stellen wij in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma de prioriteiten en doelen vast. De gevolgen van de nieuwe wetgeving zijn meegenomen. Voor het project Vitale Vakantieparken is nog niet inzichtelijk te maken voor welke VTH-taak extra inzet voor de uitvoering van de gekozen aanpak per park nodig is.

Programma 1 | Economie, onderwijs en cultuur

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Recreatie en Toerisme

Op basis van de beleidsagenda vrijetijdseconomie geven wij invulling aan de versterking en ontwikkeling van de toeristische- en recreatieve sector. In het bijzonder kan worden gemeld dat afgelopen half jaar voor de eerste keer via het aanjaagfonds evenementen ondersteuning is gegeven aan evenementen die vernieuwend zijn en aantrekkingskracht hebben op bezoekers van ook buiten onze gemeente.

Dutch Techzone (DTZ)

Ter bevordering van de regionale economische structuurversterking werken we samen in DTZ-verband met ondernemers, onderwijs en andere overheden. Vanuit het samenwerkingsverband Dutch TechZone de voortgang gerapporteerd. In het oog springende projecten en resultaten zijn:

- Bedrijvenregeling DTZ; we hebben gewerkt aan de evaluatie van de Bedrijvenregeling Dutch TechZone 2018. Uiterlijk in het vierde kwartaal wordt besloten of een regeling voor 2019 wordt opengesteld;
- Techniekcampus; Het onderzoek naar de techniekcampus/hotspots was in het eerste kwartaal in volle gang. Uiterlijk in het derde kwartaal vindt besluitvorming plaats, waarna de uitvoering zal worden opgepakt;
- Hallo stage app; Dutch TechZone heeft in samenwerking met Vereniging Parkmanagement Bedrijventerreinen (VPB) Emmen gewerkt aan een stage-app waarmee bedrijven en studenten snel en makkelijk met elkaar in contact komen. De app is inmiddels live;
- Bidbook; we werken aan een gezamenlijk bidbook voor alle speerpuntsectoren van DTZ.

Economische visie

In het voorjaar is als sluitstuk van een gezamenlijk traject van ondernemers en gemeente door uw raad de economische visie, inclusief een dynamische werkagenda, vastgesteld met bijbehorende financiële investering. Inmiddels is gestart met (de voorbereidingen) voor de uitvoering van enkele (eerste) projecten: verbetering van de ondernemersdienstverlening, de herstructurering bedrijventerreinen, ondernemen in het dorp van de toekomst, ruimte voor pioniers en de realisatie van een fab-lab.

Financiën

De financiële afwijkingen zijn als volgt:

PROGRAMMA 1					
Bedragen x € 1.000					
Product	Onderwerp	2019	2020	2021	2022
Kunst en cultuur	Verhoging subsidie bibliotheken	-100			
Leerlingenvervoer	Toename a.g.v. diverse ontwikkelingen	-80			
		Totaal	-180		

Toelichting op de financiële afwijkingen

Kunst en cultuur

Bibliotheekwerk, nadeel € 100.000

In de Kaderbrief 2020 informeerden wij u over de ontwikkelingen in het bibliotheekwerk. De Stichting Openbare bibliotheken Coevorden heeft in 2016 een toekomstvisie vastgesteld. De toekomstvisie ging uit van een gemeentelijke bijdrage die € 100.000 hoger was dan het bedrag dat destijds opgenomen was in onze begroting. Op basis hiervan heeft uw raad besloten om bij de Programmabegroting 2017 de bijdrage aan de stichting structureel met € 100.000 te verhogen. Hierbij is eveneens afgesproken dat eventuele additionele inkomsten, bijvoorbeeld van de zijde van de provincie, verrekend worden met de structurele subsidieverhoging. In de Programmabegroting 2019 hebben wij de additionele inkomsten van de provincie, € 100.000, als structureel voordeel opgenomen. In de kaderbrief informeerden wij dat de verrekening van de additionele inkomsten onder druk staat. Dit is het gevolg van ontwikkelingen in de afgelopen jaren en dat blijkt dat de toekomstvisie te positief is ingestoken. Uit de gesprekken met de bibliotheek concluderen wij dat de bijdragen aan de bibliotheek verhoogd dienen te worden om het huidige niveau van dienstverlening in stand te houden. De in de begroting opgenomen middelen zijn voor de bibliotheek onvoldoende. Wij stellen daarom de gemeentelijke bijdrage voor 2019 naar boven bij. Dit leidt tot een incidenteel nadeel van € 100.000. Bij de Programmabegroting 2020 komen wij met voorstellen om het structurele effect van dekking te voorzien.

Leerlingenvervoer

Nadeel € 80.000

In 2018 hebben wij het leerlingenvervoer opnieuw aanbesteed. De basisprijs per leerlingkilometer is als gevolg hiervan met 10% gedaald. De kilometerprijs voor bijzonder vervoer is echter gestegen als gevolg van het nieuwe contract. Wij constateren dat het aantal personen dat gebruik maakt van het leerlingenvervoer is toegenomen. In het jaarverslag 2018 is uw raad reeds op de hoogte gebracht van deze ontwikkeling. Daarnaast leidt de verhoging van het lage btw-tarief tot een toename in de kosten. Beide ontwikkelingen leiden per saldo tot een kostentoeename van circa € 80.000. Als gevolg van deze ontwikkeling hebben wij in de Kaderbrief 2020 het structurele effect vanaf 2020 opgenomen. Dit verwerken wij in de Programmabegroting 2020. In deze halfjaarrapportage nemen wij daarom het incidentele effect voor 2019 op.

Risico's

Kunst en cultuur

Culturele gemeente 2020-2021

De voorbereidingen voor het zijn van culturele gemeente 2020-2021 vinden plaats vanaf 2019. Te denken valt hierbij aan het vormen van een aanjaagteam en beleidsontwikkeling. Dit leidt mogelijk tot een budgetoverschrijding in 2019 waarvan de omvang op dit moment niet duidelijk is. Indien nodig komen wij hierop terug bij het Jaarverslag 2019.

Overige ontwikkelingen

Centrumvisie

Het realiseren van een mooie uitnodigende binnenstad, een binnenstad waar bezoekers en bewoners zich thuis voelen en worden verrast door wat Coevorden te bieden heeft. De drie doelstellingen van het Programma Binnenstad gaan over versterken van eigenheid, aanpak van winkelstraten en een uitvoeringsprogramma dat we samen met partners oppakken.

Op 19 december 2017 heeft uw raad ingestemd met de Toekomstvisie centrum Coevorden en de benodigde financiële middelen beschikbaar gesteld. Na overleg met de provincie Drenthe hebben we de uitvoeringstermijn voor de verkregen subsidie van € 1,5 miljoen uit het Binnenstadfonds tot 1 september 2020 verlengd. Ook de gemeentelijke bijdrage in dit project wordt in deze periode besteed. Voor het deelproject Markt, Haven, Citadelpunt is inmiddels een ruimtelijke visie in voorbereiding die uw raad in het najaar tegemoet kan zien. De daadwerkelijke uitvoering van deze visie en de fysieke maatregelen hierin zullen een forse investering vragen.

De huidige stand van zaken geeft geen aanleiding tot bijstelling van de begroting. De

uitvoeringstermijn van de nu begrote activiteiten is verlengd tot september 2020. Als gevolg hiervan zal de begrote onttrekking aan de algemene reserve dit jaar kleiner zijn en doorschuiven naar 2020. In het jaarverslag 2019 komen wij hier op terug.

Programma 2 | Werk, jeugd en zorg

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Eind 2017 is het beleidsplan *Samen Krachtig* door uw raad vastgesteld. Samen met de inwoners, vrijwilligers, professionals en gemeentelijke medewerkers geven we de komende jaren uitvoering aan dit plan, dat gezamenlijk met vele partijen tot stand is gekomen. In het programma *Samen Krachtig* gaan we extra inzetten op Voorkomen, één van de pijlers van het beleidsplan. We brengen meer samenhang aan in activiteiten en onderzoeken of in samenwerking met inwoners en ketenpartners een gebiedsaanpak mogelijk is. Dit is nodig om stijgende kosten van ondersteuning op korte en lange termijn te doorbreken.

We vinden het belangrijk om blijvend aandacht te hebben voor onze werkwijze in het sociaal domein. De inwoner moet zo snel mogelijk de juiste ondersteuning krijgen, zonder dat hij daar (te) vaak zijn verhaal voor hoeft te doen. Daarom zijn we gestart met een brede basisintake. Consulents, klantmanagers en medewerkers van Maatschappelijk Welzijn Coevorden stellen tijdens hun intake allemaal dezelfde basisvragen. Het intakeformulier reist vervolgens mee met de inwoner, zodat andere collega's niet dezelfde vragen hoeven te stellen. Op dit moment zitten we in de experimentfase. Dat betekent dat we werkende weg het intakeformulier en de werkwijze bijstellen.

De afgelopen periode zijn we bezig geweest met de aanbesteding van het regiesysteem. De aanbesteding is halverwege juni afgerond. Met het regiesysteem kunnen zowel consulents, klantmanagers en medewerkers van MWC als inwoners regie houden op het ondersteuningstraject. Ook zorgt het systeem voor een snel, compleet beeld van de hele gezinssituatie. Dat draagt bij aan het principe dat inwoners met een (hulp)vraag zo snel mogelijk op de juiste plek zijn en daarbij zo min mogelijk hun verhaal hoeven te vertellen. De implementatie van het regiesysteem start na de zomer. De verwachting is dat op 1 januari 2020 het systeem in werking is.

Onderstaand is beschreven welke voortgang is gerealiseerd, welke afwijkingen er zijn en welke (nieuwe) ontwikkelingen in gang zijn gezet.

Individuele voorzieningen

Dagbesteding

Het afgelopen half jaar hebben we samen met belangenvereniging KansPlus de handen ineen geslagen om het schot tussen dagbesteding op grond van de Wmo en dagbesteding op grond van de Wlz te doorbreken. Samen hebben we een opdracht geschreven om te onderzoeken in hoeverre één werkwijze voor inwoners met een lichtverstandelijke beperking die dagbesteding nodig hebben, kan worden gerealiseerd.

Schuldhelpverlening

In maart zijn we gestart met een pilot binnen de schuldhelpverlening. In de pilot proberen we door een andere werkwijze meer aandacht te hebben voor het ontstaan van de schulden en voor het gedrag en de houding van de cliënt. Er worden samen doelen gesteld voor de korte en de lange termijn, met als doel het meer geleidelijk toewerken naar meer zelfredzaamheid. De eerste ervaringen van de inwoners en de gemeentelijke medewerkers met deze nieuwe werkwijze zijn positief.

Jeugd

Samen met de partners in het voorveld jeugd (MWC, Icare jgz en de GGD) is dit voorjaar een overzicht opgesteld van alle preventieve activiteiten en de effecten die ze beogen. Daarbij hebben we ook ons eigen preventieve aanbod in beeld gebracht. Over de resultaten zijn we met deze organisaties voortdurend in gesprek. Past het aanbod bij de trends en de ontwikkelingen die we zien.

We zetten in op de relatie jeugdhulp en onderwijs. Het instrument hiervoor is het ondersteuningsplan dat eind maart in een OOGO (op overeenstemming gericht overleg) met de gemeenten Emmen, Borger-Odoorn, Westerwolde en Coevorden is vastgesteld. Er wordt nu gewerkt aan het uitvoeringsplan. In mei zijn we, op verzoek van de directie van de onderwijsvereniging Fiers, begonnen met het 'Fiersoverleg'. Aan dit overleg nemen deel: directie

Fiers, intern begeleiders, MWC en gemeente. Doel van dit overleg is regie houden in trajecten waarin kinderen met een zorgvraag terecht komen. Het tweede overleg vindt in oktober plaats. Voor het traject met de zorgaanbieders jeugdhulp maken we gebruik van het Bestuurlijk Transformatie Akkoord (BTA) en de verdere uitwerking daarvan. Het akkoord, getekend januari 2019, omvat naast een analyse een zestal verder uit te werken acties. Op basis hiervan wordt verwacht dat er (nog) meer inzicht wordt verkregen in de zorgpaden. Ook is de verwachting dat door deze acties de jeugdhulp (op de langere termijn) effectiever en efficiënter kan worden ingezet. Uitwerking van de acties vindt in de loop van 2019 plaats.

In het gepresenteerde landelijke actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd' wordt via een aantal actielijnen een landelijke impuls gegeven aan de transformatiebeweging samen met het transformatiefonds. De Drentse gemeenten hebben deze actielijnen uitgewerkt in het plan 'Zorg voor de Jeugd Jeugdhulp regio Drenthe 2018-2020'. In dit plan zijn de volgende drie thema's uitgewerkt: Drentse Jeugdacademie, de zorgmakelaar en doorontwikkeling kleinschalige woonvoorzieningen. Aan deze thema's wordt verder gewerkt door een programmateam (manager en de drie projectleiders). Ook het Bestuurlijk Transformatie Akkoord maakt onderdeel uit van het Drents actieprogramma.

Coevorden heeft een belangrijke rol, zowel als bestuurlijk eigenaar en projectleider, waar het gaat om het thema: doorontwikkeling van kleinschalige woonvoorzieningen.

Inkoop Jeugdhulp en Wmo

De afgelopen maanden hebben we veel energie gestoken in de voorbereiding van de inkoop van de jeugdhulp voor de jaren 2020 en verder. Deze inkoop vindt wederom in Zuid-Drents verband plaats. In maart hebben de zeven colleges van burgemeester en wethouders de inkoopstrategie vastgesteld. Er is gekozen voor een gedifferentieerde inkoopstrategie. Dit betekent dat er per vorm van jeugdhulp gekozen is voor een strategie die het beste aansluit bij de ontwikkelingen in het zorglandschap en onze wensen. Tevens heeft er een uitgebreid kostprijsonderzoek plaatsgevonden, dat de basis vormt voor onze contractering. Belangrijk aandachtspunt is het financiële tekort bij alle gemeenten. Bij de wijze van contractering is een evenwichtige financiële risicoverdeling tussen gemeenten en aanbieders het uitgangspunt.

Ten opzichte van de huidige contractering blijft voor de lichtere vormen van zorg een open house contractering gehandhaafd. Hierbij kan iedereen die aan de kwaliteitseisen voldoet een contract krijgen. Er heeft een aanscherping van de kwaliteitseisen plaatsgevonden. Voor specialistische vormen van zorg wordt gekozen voor het contracteren van een select aantal partijen. Deze partijen krijgen een specifieke opdracht om hun specialistische kennis in het voorveld, bij gemeenten en andere zorgaanbieders in te zetten. De aanneme is dat jeugdigen nu te lang in zorg zijn, omdat er onvoldoende sprake is van matched care (jeugdigen direct en tijdig op de juiste plek behandelen). Door specialistische kennis naar voren te brengen hopen we een betere matched care te bewerkstelligen.

Het streven is dat de contracten per 1 januari 2020 in werking treden.

Het huidige contract voor de Wmo als het gaat om de uitvoering van dagbesteding en begeleiding, is afgesloten per 1 januari 2016. De basis van deze contractering wordt nog steeds passend geacht. Het huidige contract heeft één verlengingsoptie voor 2020. Hier willen we om een aantal redenen graag gebruik van maken. Het juridische kader rondom de Wmo is erg in ontwikkeling. Dit heeft betrekking op de wijze van financieren, maar ook bijvoorbeeld op de invoering van het abonnementstarief. We willen ons gedegen voorbereiden op een nieuwe contractering. De verwachting is tevens dat door een nieuwe contractering de kosten van dagbesteding en begeleiding toe nemen.

Inkomen

Ondernemerschap

Om (startende) ondernemers en gevestigde zelfstandigen met een tijdelijk financieel probleem beter te kunnen ondersteunen hebben we geïnventariseerd welke dienstverlening additioneel nodig is. Daarbij gaat het over: dichtbij organiseren en regie voeren op een effectieve en efficiënte dienstverlening aan deze doelgroep, zodat zij als ondernemer duurzaam in eigen levensonderhoud kunnen voorzien. Om gebruik te kunnen maken van deze dienstverlening is het van belang dat de informatie hierover beter vindbaar is. Deze vindbaarheid gaan we vergroten door onder andere slim gebruik te maken van de digitale portalen. Op basis van de uitkomsten gaan we de uitvoering inrichten. We verwachten dat we begin 2020 gereed hebben en dit kunnen gaan aanbieden.

Eigen risico gemeente

Op basis van de meest recente prognose verwachten we voor dit jaar een voordelig netto resultaat op het budget voor uitkeringverstrekking in het kader van de Wwb, Bbz, Ioaw en Ioaz (het

'BUIG'budget'). Het uiteindelijke resultaat blijft afhankelijk van de verdere ontwikkelingen dit jaar zoals het uitkeringsvolume en het definitieve BUIG-budget dat in de septembercirculaire bekend wordt gemaakt.

Baanafspraken

De uitvoering van beschermt werk en baanafspraken loopt op schema en we verwachten dit jaar aan onze taakstelling voor beschermt werk van 11 plekken (11 x 31 uur = 341 uur) te voldoen. Op 1 juni 2019 zijn er 8 mensen op contract geplaatst bij EMCO voor totaal 264 uur. Na proefplaatsing krijgen mensen in eerste instantie een tijdelijk contract. Tijdelijke dienstverbanden worden in overeenstemming met de wet- en regelgeving omgezet in een vast contract wanneer de persoon goed functioneert. Ook voor wat betreft de realisatie van de extra Baanafspraken, een gezamenlijke opgave van het UWV en gemeenten in de Arbeidsmarktregio Drenthe (AMRD), liggen we voor op de taakstelling. Er zijn meer mensen met een doelgroepindicatie werkzaam met een loonkostensubsidie dan de feitelijke taakstelling is.

Participatie

Vergunninghouders

We hebben volop ingezet op het realiseren van duale trajecten voor vergunninghouders, waarin werk/scholing en inburgering gecombineerd wordt. Taal is hierbij een belangrijke component. We zijn, vooruitlopend op de nieuwe inburgeringswet, gestart met het kennismaken met de vergunninghouders die al aan onze gemeente gekoppeld zijn, maar nog in het AZC wonen, zodat we goed kunnen anticiperen op de komst van deze nieuwe inwoners en het inburgeringstraject kunnen versnellen. Daarnaast zijn we ons aan het oriënteren hoe we vergunninghouders beter kunnen ontzorgen, een verplichting in de nieuwe wet. Gedurende de eerste zes maanden moeten gemeenten moet elke gemeente ervoor zorgen dat de vaste lasten en verplichte verzekeringen betaald worden.

Samenwerking UWV

In februari 2019 zijn we samen met het UWV gestart met de pilot Samen Sterker. Het doel van de pilot is om het zogenaamde doorzaken vanuit de werkloosheidswet naar een bijstandsuitkering zoveel mogelijk te beperken. Daarnaast zien we een toenemend aantal inwoners met een WW-uitkering die niet uitstromen naar werk vanwege bijvoorbeeld schuldenproblematiek, gezondheidsproblemen en niet passende kwalificaties. In de pilot werken we met 20 deelnemers, waarbij we zo integraal mogelijk aan de slag gaan met het aanpakken van genoemde problematiek. Intussen zijn 6 deelnemers uitgestroomd naar betaald werk,

Laaggeletterdheid

We hebben ons als ambitie gesteld dit jaar 124 laaggeletterden te bereiken met een passend taaltraject. Een ambitie waarvan we weten dat deze erg ambitieus is, omdat laaggeletterden relatief lastig te bereiken zijn. We lopen helaas nog achter op het behalen van deze taakstelling. We blijven daarom met onze gezamenlijke aanpak van laaggeletterdheid inzetten op het bevorderen van bewustwording over dit onderwerp en het actief bereiken van laaggeletterden. Daarnaast nemen we deel aan het 'Monitoronderzoek naar de aanpak laaggeletterdheid in Drenthe'. Doel van het monitoronderzoek is om het bereik van laaggeletterde doelgroepen, de gekozen aanpak en de inzet van middelen en de betrokken stakeholders in kaart te brengen. Hiermee verwachten we ook meer inzicht te krijgen in de effectiviteit van onze aanpak.

Algemene voorzieningen

Vrijwilligers

Naast het traditionele vrijwilligerswerk zien we de opkomst van een nieuw soort vrijwilliger. Het gaat vaak om een groep actieve inwoners die sterke betrokkenheid bij een maatschappelijk probleem toont en hier een activiteit voor ontwikkelen; een inwonersinitiatief. Het initiatief kent vaak geen formele status. Om toch een beroep te kunnen doen op fondsen of het huren van ruimtes is vaak rechtspersoonlijkheid vereist. Op initiatief van Maatschappelijk Welzijn Coevorden is hiervoor de Stichting Inwoners aan Zet Coevorden opgericht die inwonerinitiatieven zonder rechtspersoonlijkheid een plek biedt. Met de komst van deze stichting hopen we dat drempels voor het starten van een inwonerinitiatief worden weggenomen.

Website voorzieningen

We willen samen met partners een website ontwikkelen met daarop de voorzieningen waar inwoners gebruik van kunnen maken als ze een (ondersteunings)vraag hebben. De afgelopen periode is met verschillende partijen gesprekken gevoerd over de behoefte. Op dit moment wordt

gewerkt aan een projectvoorstel om met het maken van de website aan de slag te gaan.

Onafhankelijke cliëntondersteuning

Eind 2018 is de opdracht voor de uitvoering van de onafhankelijke cliëntondersteuning gegund aan Zorgbelang Drenthe. Deze ondersteuning wordt geboden aan alle inwoners bij vragen over Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en de gemeentelijke wet schuldhulpverlening. Er wordt door Zorgbelang actief ingezet aan de bekendheid van de onafhankelijke ondersteuning die zij aan inwoners kunnen bieden. Het aantal inwoners dat hiervan gebruik maakt, neemt toe.

Preventie

Pilot Gezond Coevorden

Begin dit jaar is de programmamanager van de pilot Gezond Coevorden, een samenwerking tussen organisaties in het medische- en sociale domein, gestart. Deze inzet wordt gefinancierd door de zorgverzekeraar Zilveren Kruis. Hierdoor is onze rol gewijzigd van een coördinerende rol in een deelnemersrol. De programmamanager gaat onder andere de opdrachten van de al lopende werkgroepen Jeugd, Ouderen en Preventie nader bekijken en indien nodig herijken in relatie tot de overall opdracht van de pilot. De pilot heeft vier doelstellingen (quadriple aim), namelijk het verbeteren van de gezondheid van de inwoners van de gemeente Coevorden, het verbeteren van de ervaren kwaliteit van zorg, het beheersbaar houden van de kosten en een aantrekkelijke plek voor (zorg) professionals zijn.

Ouderen

Binnen de huisartsenpraktijken zijn kernteams integrale ouderenzorg ingericht. Een belangrijke meerwaarde van deze teams is de aansluiting vanuit welzijn, waardoor niet alleen met een medische blik naar de zorgvragen wordt gekeken. Inmiddels zijn er zorgvragen via het welzijnswerk opgepakt. Het gaat dan bijvoorbeeld om eenzaamheid en overbelasting als mantelzorger.

De eerste stappen in de uitvoering van het convenant Dementievriendelijk Drenthe zijn gezet. Er is, in gezamenlijkheid met de werkgroep Ouderen van de pilot Gezond Coevorden, voor dit jaar een activiteitenplan opgesteld. Vanuit het steunpunt Mantelzorg is al een aantal activiteiten gerealiseerd, waaronder 4 informatiebijeenkomsten en een respijtweekend waarvan 20 inwoners gebruik maakten.

Beschermd wonen en maatschappelijke opvang

Samen met de gemeenten Borger-Odoorn en Emmen werken we aan regionale afspraken over de sluitende aanpak beschermd wonen en maatschappelijke opvang met ingang van 2021. Het lokale plan dat we daarvoor dit jaar opstellen, sluit daar op aan. Ook zullen we in dit plan ingaan op de aanpak voor personen met verward gedrag en de Wet verplichte GGZ.

Gezondheidszorg

Veilig Thuis Drenthe

De taken en de bevoegdheden van Veilig Thuis Drenthe (VTD) zijn omschreven in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en in de Jeugdwet. Met ingang van 1 januari jl. is 'de verscherpte meldcode' van kracht. Uitgangspunt is dat VTD de nieuwe taken en werkwijzen naast de bestaande uit moet voeren. Ten opzichte van de huidige begroting 2019 wordt € 1.3 mln. extra budget aangevraagd voor 2020. Het aantal meldingen is in het eerste kwartaal van 2019 gegroeid met 29%, het aantal adviezen is nauwelijks toegenomen. Het aantal meldingen door Coevorden was in het eerste kwartaal 43 op een totaal van 594 meldingen van alle Drentse gemeenten; het aantal adviezen 26 tegenover 542; het aantal onderzoeken bedroeg 3 tegenover 71. Er blijft een financieel risico. Daarom worden de inhoudelijke en de financiële ontwikkelingen op bestuurlijk- en ambtelijk niveau nauwlettend gemonitord.

Financiën

De financiële afwijkingen zijn als volgt:

PROGRAMMA 2					
Bedragen x € 1.000					
Product	Onderwerp	2019	2020	2021	2022
Inkomen	Rijksbijdrage en eigen risico	899			
Inkomen	Uitvoeringskosten gemeente Emmen	150			
	Totaal	1.049			

Toelichting op de financiële afwijkingen

Inkomen

Rijksbijdrage en eigen risico, incidenteel voordeel € 899.000

De bijstandsverlening en inkomensvoorziening wordt voor ons uitgevoerd door de gemeente Emmen. Voor eventuele tekorten op de verstrekking van uitkeringen is er een vangnetregeling van het Rijk. In de vangnetregeling is voor het jaar 2019 vastgelegd dat de eerste 7,5% van het tekort geheel voor rekening en risico van de gemeente komt. Voor eventuele tekorten tussen 7,5% en 12,5% kunnen wij voor 50% van dat tekort een beroep doen op de vangnetregeling. Dit leidt er toe dat wij op begrotingsbasis 7,5% plus de helft van het tekort tussen 5% en 12,5% afdekken, samen 10%.

Op basis van de gedane uitgaven tot en met mei 2019 is de prognose dat de uitkeringsverstrekking ruim binnen het gestelde eigen risico van 10% blijft. In de afgelopen maanden laat de prognose van de gemeente Emmen een stabiel beeld zien en lijkt het er op dat wij het eigen risico niet hoeven te aan te spreken. Het uiteindelijke resultaat blijft uiteraard afhankelijk van de verdere ontwikkelingen in dit jaar zoals het uitkeringsvolume en het definitieve BUIG-budget dat in de septembercirculaire bekend wordt gemaakt. Wij stellen voor het begrote eigen risico te verlagen naar 2,5%. De budgetten voor Loonkostensubsidie, de BBZ, de IOAW en de IOAZ worden aangepast conform de prognose van de gemeente Emmen. Het resterende deel van het eigen risico valt als incidenteel bedrag vrij in het resultaat van de halfjaarrapportage. Per saldo betreft dit een bedrag van € 899.000. Bij de begroting 2020 zullen wij vervolgens nader bezien of het begrote eigen risico ook structureel naar beneden kan worden bijgesteld.

Uitvoeringskosten, voordeel € 150.000

Voor de uitvoeringskosten op dit product maken wij op basis van een formatiecalculatiemodel prijsafspraken met de gemeente Emmen. Op basis hiervan wordt de gemeente Emmen bevoorschot, waarna jaarlijks een nacalculatie plaatsvindt op basis van het werkelijke aantal uitkeringen. De voorschotnota's die wij hebben ontvangen liggen lager dan het bedrag dat wij hebben begroot. Op grond hiervan nemen wij in deze halfjaarrapportage een voordeel mee van € 150.000. Dit voordeel lijkt een structureel karakter te hebben. Daarom hebben wij dit onderwerpen eveneens in de Kaderbrief 2020 opgenomen. Wij verwerken dit structurele effect in de Programmabegroting 2020.

Risico's

Abonnementstarief Wmo

Met de invoering van het abonnementstarief in de Wmo per 1 januari 2019, zullen onze inkomsten uit eigen bijdragen structureel dalen. Het verwachte structurele effect hebben wij op basis van een impactanalyse van het Centraal Administratie Kantoor (CAK) verwerkt in onze meerjarenbegroting. De verwachting is daarnaast ook dat de kosten als gevolg van deze invoering zullen toenemen. Hoe groot dit effect is, is moeilijk in te schatten. Op dit moment lijkt het effect beperkt maar wij blijven de komende tijd monitoren hoe de vraag naar Wmo-voorzieningen zich ontwikkelt.

Overige ontwikkelingen

Overige ontwikkelingen

Jeugdhulp

Naast de compensatie voor loon- en prijsstijgingen hebben wij in de meircirculaire voor 2019-2021 extra middelen ontvangen om te kunnen anticiperen op de oplopende kosten van de Jeugdhulp. Wij verwachten dat deze extra middelen voor het jaar 2019 toereikend zullen zijn om de toegenomen kosten te kunnen dekken. Door onze inkoopstrategie werken wij daarnaast toe naar een evenwichtige risicoverdeling tussen gemeenten en aanbieders. Uiteindelijk blijft jeugdhulp een open eind financiering. Door de wijze van inkoop proberen we echter maximaal grip te krijgen op de uitgaven. Dit doen wij onder andere door reële tarieven te betalen voor de geleverde dienstverlening. Dit hebben wij getoetst door middel van een onafhankelijk kostprijsonderzoek. Daarnaast maken wij afspraken over het verplaatsen van specialistische kennis naar voren in het zorglandschap. Bij dit alles willen wij administratieve lasten beperken door administratieve processen zo veel mogelijk te automatiseren en te vereenvoudigen.

Wmo-voorzieningen

Vanaf 1 januari 2019 is binnen de Wmo het zogeheten abonnementstarief van toepassing. Dit houdt in dat de eigen bijdrage die inwoners betalen voor een Wmo-voorziening, wettelijk gemaximeerd is op € 17,50 per 4 weken. Wij zien hierdoor de inkomsten uit de eigen bijdrage teruglopen. Daarnaast zien wij op dit moment een lichte stijging in de kosten ontstaan doordat meer mensen gebruik maken van deze voorzieningen. Met de middelen die wij uit de meircirculaire hebben ontvangen verwachten dat wij deze effecten voor 2019 te kunnen opvangen. Het effect op de inkomsten uit eigen bijdragen is structureel en nemen wij mee in de begroting van 2020. Wat het effect op de kosten zal zijn is meerjarig moeilijk te voorspellen. Wij verwachten een verdere toename van kosten en zullen voor de begroting 2020 onze uitgaven opnieuw beoordelen en waar nodig bijstellen.

Programma 3 | Ruimte en leefomgeving

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Omgevingswet

Begin 2019 is een inventarisatie gemaakt van de gemeentelijke beleidsregels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Op basis van die inventarisatie is een vervolganalyse opgestart die helder maakt of en hoe deze regels een plek kunnen krijgen bij de implementatie van de omgevingswet. In BOCE-verband is een verkenning uitgevoerd naar de haalbaarheid van een gezamenlijke omgevingsvisie. Deze verkenning is gepresenteerd tijdens de gezamenlijke radenbijeenkomst op 18 maart. En heeft geresulteerd in de conclusie dat het de voorkeur verdient dat elke gemeente (uiteraard in goede onderlinge afstemming) zijn eigen omgevingsvisie gaat opstellen. Dit proces om te komen tot een eigen Omgevingsvisie voor het grondgebied van de gemeente is direct daarna opgestart. Tegelijkertijd is een start gemaakt met een pilot om te komen tot een Omgevingsplan voor de binnenstad van Coevorden. In een zogenaamd "ontwikkelingslab omgevingswet" worden ervaringen opgedaan aan de hand van concrete casussen met het werken in de geest van de omgevingswet.

Vastgoed

De vastgoedportefeuille is opgedeeld in kernbezit en af te stoten bezit (niet meer noodzakelijk voor gemeentelijke taken). Het aanbod is divers en wordt gefaseerd aangeboden. In het eerste half jaar 2019 zijn diverse woonwagendplaatsen aan de Cornelie Huygensstraat verkocht.

Regio Specifiek Pakket (RSP)

Het plaatsen van de voetgangerstunnel is gerealiseerd. De inrichting van de toegang naar de tunnel is in ontwikkeling. De inrichting van de westzijde (Holwert-zijde) zal naar verwachting eind 2019 gereed zijn, zodat de tunnel op dat moment in gebruik kan worden genomen. Hierna kan gestart worden met de herinrichting van de oostzijde, het Stationsgebied. De werkzaamheden met betrekking tot het herstel van de stadsgracht aan de oostzijde zijn begonnen.

Mobiliteit

De ongelijkvloerse aansluiting op de N34 bij Klooster is in het eerste half jaar afgerond. De verdubbeling van de N34 is in voorbereiding. Op dit moment is dit het meest zichtbaar door de archeologische (graaf)werkzaamheden langs de N34. Verder hebben we het Voorlopig Ontwerp van de Zuidelijke Ontsluitingsweg Coevorden gepresenteerd. In samenwerking met de Bentheimer Eisenbahn, de Samtgemeinde Emlichheim, het OV bureau Groningen-Drenthe, Landkreis Graftschaf Bentheim en het verkeersbureau Graftschaf Bentheim is de grensoverschrijdende internationale busverbinding, middels een Rufbus, Coevorden-Emlichheim geopend.

Op het gebied van verkeersveiligheid hebben we in Wachtum de straten opnieuw ingericht (30 km/u) en de omgeving van de school herkenbaar gemaakt. Samen met Veilig Verkeer Coevorden en andere partners hebben we ons ingezet voor activiteiten zoals de dode hoekverlichting, het praktisch verkeersexamen en verkeersmarkten op Voorgezet Onderwijs scholen.

Financiën

Vastgoed

Verkoop Kasteel 4, budgettair neutraal

In mei heeft de overdracht en levering van het Kasteel 4 plaatsgevonden voor een bedrag van € 750.000. De netto boekwinst die resteert na aftrek van de boekwaarde van € 479.000 bedraagt circa € 271.000 en brengen wij, conform eerdere besluitvorming, ten gunste van de bestemmingsreserve Nieuwbouw gemeentehuis. Deze netto verkoopopbrengst ligt in lijn met de oorspronkelijke verwachting.

Programma 4 | Openbare ruimte

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Duurzaamheid

In 2019 zijn wij gestart met het opstellen van de duurzaamheidsvisie. Om een organisatiebrede en integrale visie te creëren is er breed expertise opgehaald uit de organisatie. In de tweede helft van dit jaar gaan wij enkele onderzoeken uitvoeren, zoals een nulmeting van het gemeentelijk vastgoed en de duiding van data ten aanzien van CO₂-emissies in onze gemeente. Samen met woningcorporaties en netbeheerders gaan wij aan de slag om een plan op te stellen voor het Programma Aardgasvrije Wijken. Hiermee geven we ook invulling aan de ambitie uit het Bestuursprogramma waarbij wij voor 2021 willen beginnen met een pilot voor de wijkaanpak. Tevens gaan wij ons de komende periode bezighouden met het thema klimaatadaptatie.

Wegen

Voor de jaren 2018 en 2019 is een incidenteel extra bedrag van € 1.500.000 beschikbaar gesteld om de achterstand in het wegonderhoud in te lopen. Daarnaast is het reguliere budget voor onderhoud vanaf 2018 structureel verhoogd met een bedrag van € 500.000. In totaal is voor 2019 een budget van ruim € 3,1 miljoen beschikbaar voor onderhoud. Voor de uitvoering van dit onderhoud zijn zes bestekken aanbesteed en inmiddels in uitvoering. Hierover hebben wij u in het voorjaar middels een brief geïnformeerd.

Openbare verlichting

Voor dit jaar 2019 is op basis van het beleidsplan Openbare Verlichting 2017–2021 een investeringskrediet van € 428.000 beschikbaar. In 2018 heeft de aanbesteding voor het vervangen van 5.000 bestaande armaturen door LED-armaturen plaatsgevonden. In een periode van vijf jaar gaat deze vervanging plaatsvinden. Het uitvoeren van de vervanging van de armaturen verloopt conform planning.

Bruggen

De voorbereidingen voor het vervangen en onderhouden van de bruggen zijn gestart. Door resultaten vanuit flora- en faunaonderzoek zal de planning van de vervanging van de brug over het Oranjekanaal in Wezuperbrug wijzigen van 2019 naar 2020. Groot en klein onderhoud van diverse bruggen zal, conform planning, wel in 2019 uitgevoerd worden.

Riolering

Binnen de Samenwerking Noordelijke Vechtstromen hebben we een gezamenlijke stresstest laten uitvoeren. In deze stresstest zijn de potentiële kwetsbaarheden voor de verschillende klimaatthema's (overstroming, hitte, droogte en wateroverlast) binnen een gebied geïdentificeerd. De resultaten van de stresstest zijn bestuurlijk besproken en zullen intern via ateliers gedeeld worden. Hierna zullen ook de inwoners van Gemeente Coevorden door middel van inloopbijeenkomsten hierover geïnformeerd worden.

Reconstructies riolering

De reconstructie Wachtum is in het eerste halfjaar 2019 afgerond. Voorbereidingen voor de optimalisatie van het riool Schoolstraat in Dalen zijn opgestart. Bij deze reconstructie wordt aangesloten bij de werkzaamheden van de schoolomgeving in Dalen. Voor de reconstructies van het riool in Dalerpeel, Meppen en Oosterhesselen zijn de voorbereidingen opgestart.

Groen en landschap

Bij het vaststellen van de notitie Duurzaam Groenonderhoud in 2017 zijn er extra middelen beschikbaar gesteld om in 2018 en 2019 perk- en plantvakken te renoveren. Deze werkzaamheden worden, met inachtneming van de weersomstandigheden, conform planning uitgevoerd.

De onderhoudswerkzaamheden om de achterstanden in het onderhoud van straat- en laanbomen in te halen, worden op dit moment uitgevoerd en de achterstanden worden zoveel mogelijk in drie jaar ingelopen. De verdere uitwerking wordt later dit jaar in het bomenbeheerplan inzichtelijk gemaakt.

Ondanks preventieve bestrijding van de eikenprocessierups op locaties waar in 2018 de hoogste concentratie nesten waren en waar veel inwoners samenkomen, hierbij valt te denken aan scholen, centragebieden en schoolroutes, is het aantal meldingen in 2019 explosief gestegen. De meldingen

worden zowel door inwoners als door bedrijven die voor ons werken gedaan. We blijven de ontwikkeling rondom de eikenprocessierups monitoren. Op dit moment hebben wij geen structurele middelen in onze programmabegroting opgenomen voor de bestrijding van de eikenprocessierups. In 2019 wordt het beleid inzake de bestrijding van de eikenprocessierups geformaliseerd en ter vaststelling aangeboden. Wij gaan voorlopig uit van een overschrijding van het budget van € 100.000. De structurele effecten hebben wij opgenomen in de Kaderbrief 2020.

Bermonderhoud

In 2019 zijn de pilots om ervaring op te doen met verschillende vormen van natuurtechnisch bermbeheer gestart. Deze pilots moeten ons inzicht geven in het gebruik van het materieel, de planning, de benodigde inzet van personeel en de hiermee gepaard gaande kosten. Wij staan bij de uitvoering open voor initiatieven van dorpen en wijken op dit gebied en willen deze initiatieven graag ondersteunen. Ook is het opstellen van een bermbeheerplan in voorbereiding.

Afvalverwijdering en -verwerking

Om de realisatie van de VANG-doelstelling mogelijk te maken is in het eerste half jaar van 2019 de frequentie voor afvalinzameling gewijzigd en is de milieupas voor de toegang van de milieustraten ingevoerd. Het komende half jaar wordt gewerkt aan het uitbreiden van het aantal ondergrondse mini-sorteerstraten binnen Coevorden, een optimalisatie van de glascontainers en wordt het systeem voor inzameling van oud papier en karton onderzocht.

Financiën

De financiële afwijkingen zijn als volgt:

PROGRAMMA 4					
<i>Bedragen x € 1.000</i>					
Product	Onderwerp	2019	2020	2021	2022
Groen en landschap	Eikenprocessierups	-100			
	Totaal	-100			

Toelichting op de financiële afwijkingen

Groen en Landschap

Bestrijding eikenprocessierups

Ondanks preventieve bestrijding van de eikenprocessierups op locaties waar in 2018 de hoogste concentratie nesten waren en waar veel inwoners samenkwamen, hierbij valt te denken aan scholen, centragebieden en schoolroutes, is het aantal meldingen in 2019 explosief gestegen. De meldingen worden zowel door inwoners als door bedrijven die voor ons werken gedaan. We blijven de ontwikkeling rondom de eikenprocessierups monitoren. Op dit moment hebben wij geen structurele middelen in onze programmabegroting opgenomen voor de bestrijding van de eikenprocessierups. In 2019 wordt het beleid inzake de bestrijding van de eikenprocessierups geformaliseerd en ter vaststelling aangeboden. Wij gaan voorlopig uit van een overschrijding van het budget van € 100.000. De structurele effecten hebben wij opgenomen in de Kaderbrief 2020.

Programma 5 | Bestuur en organisatie

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Strategische agenda

Bij aanvang van de bestuursperiode in 2018 hebben we als college het bestuursprogramma 'Ruimte om te doen!' gemaakt. Daarin staan de ambities voor de komende jaren. In november van dat jaar heeft uw raad bij de vaststelling van het bestuursprogramma een motie aangenomen om inzicht te krijgen in de mijlpalen bij het bestuursprogramma; wanneer doen we wat.

Met de motie als aanleiding, om meer focus aan te brengen in het bestuursprogramma, hebben we de strategische agenda opgesteld. Daarin benoemen we vier thema's, of maatschappelijke opgaven, die te complex zijn om als individuele organisatie op te pakken. Het zijn de thema's waar we als gemeente maximaal op inzetten: Duurzaamheid, Aantrekkelijk Coevorden, Voorkomen en Coevorden Verbindt. We richten ons hierop omdat deze thema's belangrijk en ingewikkeld zijn, en we denken dat we door de regie te nemen het verschil kunnen maken. Deze opgaven hebben impact in de samenleving, op de leefomgeving van mensen en op de toekomst.

Eén van de onderdelen van de strategische agenda is het beter in beeld brengen van de voortgang. We willen monitoren of we de doelstellingen behalen en nagaan wat onze bijdrage daar aan is. Zodat we het gesprek hierover met uw raad en de samenleving kunnen voeren. Deze monitoring zullen we de komende jaren moeten ontwikkelen. In het sociaal domein hebben we hier al een start mee gemaakt.

Burgemeester en wethouders

Het eerste half jaar van 2019 heeft voor Verbindend besturen als soort verbindingsperiode gediend. De tijd is benut om op basis van de inzichten uit de eerste raadsperiode te bepalen hoe nu verder. De grootste thematieken uit Buiten-spel zijn benoemd en besproken met geledingen in de samenleving. De kern van gesprek was: waarmee gaan we samen aan de slag? Onderwerpen die we in de tweede helft van het jaar oppakken, zijn: leren in een lokale democratie (met andere gemeenten via Democratie in Actie), samenwerken met dorpen en wijken waar geen georganiseerde gesprekspartners zijn, het gebiedskompas en betekenis geven aan Verbinden besturen the next level.

Stimuleringsfonds dorpen en wijken

In de afgelopen periode zijn met betrokkenen (dorpen, wijken, maatschappelijke samenwerkingspartners en de vakjury) gesprekken gevoerd voor onder meer een nieuwe regeling voor de besteding van de beschikbare middelen in het Stimuleringsfonds. Gezocht wordt daarbij naar een regeling die voorziet in de diversiteit aan behoeften in de dorpen en de wijken en dat wordt aangesloten bij de aanbevelingen vanuit het evaluatierapport "Buiten-Spel". Onlangs hebben wij een tussenregeling vastgesteld, waarmee projecten en dorps- en wijkbudgetten op basis van de bekende criteria doorgang kunnen blijven vinden. De tweede helft van het jaar benutten wij voor verder onderzoek en besprekingen met ook dorpen en wijken om te komen tot een definitieve nieuwe regeling.

Gemeenteraad en commissies

Uw gemeenteraad is aan de slag gegaan met het raadsakkoord Samen levend! in twee werkgroepen: bestuurlijke vernieuwing en duurzaamheid. Op het onderwerp biodiversiteit zijn - als eerste onderwerp van duurzaamheid - door uw raad kaders aan het college meegegeven om te komen tot beleid. Deze kaders zijn gebaseerd op gesprekken die de raadsleden in de samenleving hebben gehouden. Het verloop hiervan is in een tussenevaluatie tegen het licht gehouden, om er voor de andere onderwerpen van te kunnen leren. De zoektocht naar het samenspel tussen raad, college en organisatie krijgt hierdoor steeds meer vorm.

Bestuurlijke samenwerking

In de eerste helft van dit jaar zijn de Provincie Drenthe, de gemeenten Emmen, Aa en Hunze, Borger-Odoorn, Emmen, Coevorden, Hoogeveen en Hardenberg met het Rijk tot overeenstemming gekomen voor een regiodeal voor Zuid en Oost Drenthe. Met de regiodeal is een investering van in totaal €40 miljoen gemoeid voor projecten op het gebied van Werken, Wonen en Welzijn. In de komende periode zal een eerste bestedingsplan worden afgerond, zodat gestart kan worden met de eerste projecten.

Als laatste noemen wij hier de benchmark 'Waar Staat Je Gemeente'. Deze tweejaarlijkse benchmark is in het tweede kwartaal opgestart. Aan de hand van diverse vragen over onze dienstverlening krijgen wij inzicht in hoe inwoners onze dienstverlening en onze gemeente beoordelen.

Overige ontwikkelingen

Stimuleringsfonds

Voor het stimuleringsfonds is er voor 2019 nog geen subsidieregeling van kracht en zijn er dan ook nog geen subsidies verstrekt. Door de veelvoud aan wensen, verwachtingen en ambities van de verschillende partners vraagt het vaststellen van een nieuwe subsidieregeling meer tijd dan voorzien. De nieuwe concept-regeling zullen wij wederom bespreken met de dorps- en wijkverenigingen. Ter overbrugging van de periode tot vaststelling van de nieuwe subsidieregeling stellen wij een interim-regeling vast die gebaseerd is op de voorgaande subsidieregelingen Stimuleringsfonds leefbaarheid en Coevorden verbindt, op basis waarvan activiteiten kunnen worden gehonoreerd en in de resterende maanden van 2019 subsidies kunnen worden verstrekt. In overleg met de Drentse gemeenten heeft de provincie Drenthe in 2018 de subsidieregeling Dorpsinitiatieven geëvalueerd en op basis hiervan een vervolg ontwikkeld. Op grond hiervan hebben wij, evenals in de jaren 2016 tot en met 2018, een subsidie van € 50.000 van de provincie ontvangen die wordt ingezet voor het stimuleringsfonds.

Nieuwe cao gemeenteambtenaren

De onderhandelingen voor een nieuwe cao voor gemeenteambtenaren hebben eind juni geresulteerd in een principeakkoord. Op hoofdlijnen zijn de uitkomsten van dit akkoord als volgt. Op 1 oktober 2019 stijgt het salaris met 3,25%. Op 1 januari 2020, 1 juli 2020 en 1 oktober 2020 telkens met 1%. In oktober 2019 krijgen medewerkers een eenmalige bruto uitkering van € 750 naar rato van het dienstverband. De tegemoetkoming in de premie voor een ziektekostenverzekering geldt niet alleen wanneer men aangesloten is bij een in de cao genoemde zorgverzekeraar, maar geldt vanaf dit jaar voor alle medewerkers, ongeacht bij welke zorgverzekeraar zij hun zorgverzekering hebben afgesloten. Aan de vakbonden betalen werkgevers een bijdrage. Ook zijn er (proces-)afspraken gemaakt over sectorale normen voor verlof en vitaliteit en over onderwerpen die betrekking hebben op de nieuwe situatie na 1 januari 2020, wanneer het burgerlijk recht voor ambtenaren van toepassing is (invoering Wet normalisering rechtspositie ambtenaren; Wnra).

Wij hebben berekend wat het financiële effect van dit principeakkoord voor ons betekent. Omdat de stijging van de salarissen per 1 oktober ingaat, is het effect op jaarbasis omgerekend 0,8%. Dit effect is € 155.000. Samen met de eenmalige uitkering (totaal circa € 195.000) en de gewijzigde richtlijn over de tegemoetkoming ziektekostenpremie is het effect € 385.000. In de Programmabegroting 2019 is al structureel 1,4% opgenomen voor de cao, te weten € 254.000. Het verschil van € 131.000 vangen wij op binnen de personeelsbegroting.

Op 12 september wordt een besluit genomen over dit principeakkoord.

Programma 6 | Financiering en dekkingsmiddelen

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Gemeente Coevorden heeft een gezonde financiële positie. In de Programmabegroting 2019 zijn veel ambities in onze programma's opgenomen. Hierbij zijn de doelen die wij willen bereiken, leidend. Wel is het hebben en op orde houden van een gezond huishoudboekje een voorwaarde. Wij zoeken voortdurend naar de balans tussen investeren in ambities en het behouden van een gezonde financiële positie.

Onze algemene reserve kent bij aanvang van dit boekjaar een omvang van omvang van bijna € 24 miljoen. Wij verwachten dit jaar de geraamde toevoegingen, zoals € 2 miljoen ter versterking van de vermogenspositie, ongewijzigd te effectueren. Voor de dekking van de ambities en een aantal incidentele impulsen zoals voor grijs en groen onttrekken wij dit jaar ongeveer € 7 miljoen. De onttrekkingen aan de algemene reserve dalen in het meerjarenperspectief. De toevoeging van € 2 miljoen is daarentegen structureel. Dit is een goed teken.

Wij proberen onze uitgaven zoveel mogelijk vanuit onze lopende rekening te bekostigen. Nu ons ambitieniveau en daarmee ons investeringsniveau toeneemt, bestaat de mogelijkheid dat wij dit najaar tot herfinanciering over moeten gaan om het totale uitgavenvolume af te dekken.

De meicirculaire van het gemeentefonds laat veel financiële ontwikkelingen zien. Het accres, de nominale ontwikkeling, de extra uitname vanwege het BTW-compensatiefonds en de middelen voor jeugdhulp zorgen voor afwijkingen van het verwachte resultaat. Voor het jaar 2019 is het centrale effect € 212.000 negatief. De jaren hierna pakt het effect voordelig uit, hierover hebben wij u in de Kaderbrief 2020 geïnformeerd.

Voor het sociaal domein wordt nog eenmalig een loon- en prijscompensatie verstrekt. Dit gebeurt omdat onderdelen pas vanaf een jaar na de overheveling naar de algemene uitkering accres genereren. Vanaf 2020 tellen de middelen van het sociaal domein mee in de berekening van het accres. Van de ontvangen loon- en prijscompensatie is een bedrag van € 378.000 benodigd voor het sociaal domein. Het surplus laten wij vrijvallen in de algemene middelen.

Voor het onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid hebben wij voor de zomer het eindrapport over de mogelijkheden voor tariefdifferentiatie bij onze onroerende zaakbelasting met uw raad gedeeld. Dit jaar doen wij onderzoek naar de mogelijkheden voor nieuw beleid voor de begraafplaatsrechten.

Financiën

De financiële afwijkingen zijn als volgt:

PROGRAMMA 6					
Bedragen x € 1.000					
Product	Onderwerp	2019	2020	2021	2022
Financiering en dividend	Dividend uitkering BNG Bank	195			
Inning gemeentelijke belastingen	Voorziening dubieuze debiteuren	100			
Algemene uitkering Gemeentefonds	Meicirculaire	-212			
		Totaal	83		

Toelichting op de financiële afwijkingen

Financiering en dividend

Dividend, incidenteel voordeel € 195.000

Tijdens de algemene vergadering van aandeelhouders van BNG Bank N.V. is ingestemd met het voorstel van de BNG Bank om per aandeel € 2,85 aan dividend uit te keren. Wij hebben ruim 94.000 aandelen. Voor ons komt de dividenduitkering daarmee op € 270.000. In de begroting 2019 is rekening gehouden met een dividendopbrengst van € 75.000. Het incidentele voordeel bedraagt € 195.000 in 2019. Het structurele voordeel vanaf 2020 is € 150.000, deze is verwerkt in de Kaderbrief 2020 en nemen wij op in de Programmabegroting 2020.

Algemene uitkering

Meicirculaire, incidenteel nadeel € 212.000

In de Kaderbrief 2020 informeerden wij u over de effecten van de meicirculaire voor de jaren 2020 tot en met 2023 en hebben wij deze toegelicht. In onderstaande tabel richten wij ons op de effecten voor het begrotingsjaar 2019. Voor het overgrote deel zijn de elementen in de meicirculaire die tot wijzigingen leiden, in de jaren 2019 en 2020-2023 aan elkaar gelijk. De verschillen betreffen met name het BTW-compensatiefonds en een aantal taakmutaties in 2019. Wij hebben de volledige toelichting op de meicirculaire opgenomen onder de tegel met bijlagen.

De effecten binnen de algemene uitkering hebben een effect op het saldo van de halfjaarrapportage. Dit betekent een nadeel van € 212.000. De effecten die rechtstreeks een relatie hebben met een beleidsterrein verwerken wij één op één in de budgetten en hebben dus geen effect op het saldo van de halfjaarrapportage. Dit betreft de integratie-uitkeringen (IU)/decentralisatie-uitkeringen (DU)/specifieke uitkeringen (SU), de taakmutaties en de 3D's in het sociaal domein. De financiële effecten voor de jaren 2020 en verder nemen wij mee bij de samenstelling van de Programmabegroting 2020 en de meerjarenraming 2021-2023.

EFFECTEN MEICIRCULAIRE	
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	
	2019
Uitkeringsfactor	-580
Ontwikkeling uitkeringsbasis	174
Sociaal domein	194
	Subtotaal centraal -212
Taakmutaties	22
IU/DU/SU	193
3D's in het sociaal domein	336
	Subtotaal decentraal 551
	Totaal effecten meicirculaire 339

Inning gemeentelijke belastingen

Voorziening dubieuze debiteuren, incidenteel voordeel € 100.000

Wij hebben een voorziening voor dubieuze debiteuren. In de meerjarenraming hebben wij begroot dat wij jaarlijks € 125.000 aan deze voorziening toevoegen om deze op peil te houden. Deze voorziening dekt het financiële risico van openstaande vorderingen af. Jaarlijks analyseren wij onze openstaande vorderingen om te bepalen of de voorziening toereikend is. Uit onze analyse blijkt dat een storting van € 125.000 dit jaar niet nodig zal zijn. Wij stellen de raming daarom bij naar € 25.000. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van € 100.000. Bij de jaarrekening analyseren wij

nogmaals de openstaande vorderingen en bepalen dan de daadwerkelijke mutatie in de voorziening.

Overige ontwikkelingen

Algemene baten en lasten

Post onvoorzien

Voor uitgaven die onvoorzienbaar, onuitstelbaar en onvermijdbaar zijn, beschikken wij over een post onvoorzien. Dit betreft een structureel bedrag van € 100.000 per jaar. Op deze post is in 2019 een beroep gedaan van € 30.000 voor een extra bijdrage aan de voetbalvereniging VIOS voor de renovatie en verduurzaming van het clubgebouw. Hierdoor resteert op deze post nog een bedrag van € 70.000 voor de resterende maanden van 2019.

Stelpost vervangingsinvesteringen

Voor onvoorziene investeringen in bijvoorbeeld (onderwijs)huisvesting beschikken wij over een stelpost vervangingsinvesteringen met een omvang van € 99.000 . Voor 2019 is er nog geen beroep gedaan op deze post.

Gelet op het karakter van de post onvoorzien en de stelpost vervangingsinvesteringen houden wij het restant volume in stand. Dit geeft de mogelijkheid om onvoorziene uitgaven en investeringen te doen in de tweede helft van dit jaar, mocht dit noodzakelijk blijken. Het positieve resultaat van beide posten valt vervolgens vrij in het resultaat van de jaarrekening.

Bijlagen

Meicirculaire gemeentefonds

Financieel effect van de meicirculaire

In deze bijlage gaan wij dieper in op de effecten van de meicirculaire 2019. Onder de tabel lichten wij u de diverse effecten toe.

EFFECTEN MEICIRCULAIRE	
<i>(bedragen x € 1.000)</i>	
	2019
Uitkeringsfactor	
Accresontwikkeling	-420
Plafond BTW-compensatiefonds	-145
Overige ontwikkelingen uitkeringsfactor	-15
Ontwikkeling uitkeringsbasis	
Ontwikkeling uitkeringsbasis	109
Hoeveelheidsverschillen	82
WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven	-17
Sociaal domein	
Loon- en prijscompensatie	378
Extra middelen jeugdhulp	850
Inzet middelen loon- en prijscompensatie en jeugdhulp	-1.228
Surplus loon- en prijscompensatie	194
	Subtotaal centraal -212
Taakmutaties	
Compensatieregeling Voogdij/18+	17
Verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen	5
Waterschapsverkiezingen	25
DigiD en Mijn Overheid	-7
GDI Voorzieningen	-4
Landelijke vreemdelingenvoorzieningen	-14
IU/DU/SU	
Schulden en armoede	-17
Brede impuls combinatiefuncties/buurtsportcoaches	11
Gezond in de stad	14
Bonus beschut werken	15
Jeugdhulp kinderen in een AZC	79
Maatschappelijke begeleiding	50
Verhoging taalniveau statushouders	41
3D's in het sociaal domein	
Participatie	298
Voogdij/18+	38
	Subtotaal decentraal 551
	Totaal effecten meicirculaire 339

Toelichting op de meicirculaire 2019

Uitkeringsfactor

De hoogte van de algemene uitkering wordt vooral bepaald door de ontwikkeling van de uitgaven van het Rijk. Als het Rijk meer uitgeeft, dan ontvangen gemeenten meer middelen. Als het Rijk minder uitgeeft, ontvangen gemeenten ook minder. Dit systeem van 'samen de trap op, samen de trap af' betekent dat de hoogte van de algemene uitkering schommelt. De toename of afname van het gemeentefonds heet 'accres'. Het accres is meerjarig fors negatief. Een oorzaak hiervoor is dat de uitgaven van het Rijk lager uitvallen dan gedacht ten tijde van septembercirculaire. Vanaf 2020 dalen de accres ten opzichte van de september circulaire 2018 verder, vooral als gevolg van een lagere loon- en prijsontwikkeling in het Centraal Economisch Plan (CEP) van het Centraal Plan Bureau. Echter, omdat wij onze begroting baseren op constante prijzen, corrigeren wij dit effect. In de Kaderbrief 2020 hebben wij u over het meerjarig effect geïnformeerd.

De afrekening van het BTW-Compensatiefonds (BCF) over 2018 is nadelig. Gemeenten hebben meer gedeclareerd bij het BCF dan gedacht in de septembercirculaire 2018, waardoor de ruimte onder het plafond kleiner is geworden. De afrekening vindt plaats in 2019 als een incidentele uitname van € 145.000.

De overige ontwikkelingen met een negatief bedrag van € 15.000 betreft een uitname uit het gemeentefonds voor een verhoging van de raadsledenvergoeding. Dit is van toepassing voor gemeenten tot 24.000 inwoners. Bij de septembercirculaire 2019 wordt dit bedrag nog iets naar boven bijgesteld vanwege een ommissie in de meicirculaire.

Ontwikkeling uitkeringsbasis

In deze circulaire zijn de nieuwe ramingen verwerkt van de ontwikkeling van de uitkeringsbasis. De mutaties worden voornamelijk veroorzaakt door nieuwe landelijke ramingen van de aantallen bijstandsontvangers en de ontwikkeling van de OZB-maatstaven. De jaarlijkse aanpassing van de gewichten van de maatstaf Ozb is doorgevoerd. Dit wordt bepaald door de omvang van de WOZ-waarde en een daaraan gekoppeld gewicht, het zogenoemde rekentarief.

Sociaal domein

Voor het sociaal domein wordt nog eenmalig loon- en prijscompensatie verstrekt. Dit is € 572.000 in 2019. Dit gebeurt omdat onderdelen pas vanaf een jaar na de overheveling naar de algemene uitkering accres genereren. Vanaf 2020 tellen de middelen van het sociaal domein mee in de berekening van het accres. Van de ontvangen loon- en prijscompensatie in 2019 is een bedrag van € 378.000 benodigd voor het sociaal domein. Het surplus van € 194.000 laten wij vrijvallen in de algemene middelen.

Het kabinet heeft besloten extra middelen toe te voegen aan het jeugdhulpbudget. Dit is € 850.000 in 2019. Aanvullend aan de middelen voor de jaren 2019, 2020 en 2021 wordt onderzoek verricht om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben. Daarnaast worden de komende maanden bestuurlijke afspraken gemaakt tussen Rijk en VNG over hoe het jeugdhulpstelsel effectiever, efficiënter en beter kan gaan functioneren. Wij voegen de extra middelen voor jeugdhulp toe aan de daarvoor bestemde budgetten. De benodigde middelen voor loon- en prijscompensatie en jeugdhulp in 2019 zijn samen € 1.228.000.

Taakmutaties

Er is sprake van een aantal taakmutaties in 2019.

- Compensatieregeling Voogdij/18+. In totaal 23 gemeenten gecompenseerd omdat het budget voogdij en/of 18+ dat zij hebben ontvangen niet toereikend is voor de kosten die zij hebben gemaakt. De compensatie vloeit voort uit een driejarige compensatieregeling die voor de jaren 2017, 2018 en 2019 met gemeenten is overeengekomen dit betekent voor toevoeging van € 17.000 in 2019.
- Verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen: vooruitlopend op afspraken om vanaf 1 juli 2018 pleegzorg standaard te verlengen worden extra financiële middelen aan het jeugdhulpbudget toegevoegd. Dit is € 5.000 in 2019 en loopt op tot structureel € 24.000 voor Coevorden in 2023.
- Voor de kosten die de Gemeente maakt inzake de Waterschapsverkiezingen ontvangen wij een bedrag van € 25.000.
- Eind 2017 hebben de VNG en het Ministerie van BZK afgesproken dat de doorbelasting van DigiD en MijnOverheid via de algemene uitkering uit het gemeentefonds verloopt, dit betekent een uitname van € 7.000.
- De doorbelasting van de niet-transactiegerichte voorzieningen in de generieke digitale infrastructuur (GDI) verloopt via een uitname uit de algemene uitkering van het gemeentefonds.

Een uitname van € 4.000 in 2019.

- Landelijke vreemdelingenvoorzieningen: Het Rijk en gemeenten hebben samenwerkingsafspraken gemaakt voor de ontwikkeling van Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen (LVV) waar vreemdelingen zonder recht op verblijf of rijksopvang begeleid worden naar een bestendige oplossing voor hun situatie, waarbij hen onderdak wordt geboden. Dit betekent voor Coevorden een bedrag van uitname € 14.000 in 2019.

IU/DU/SU

- Schulden en armoede; De afrekening in 2019 betekent een uitname van € 17.000.

- Brede impuls combinatiefuncties/buursportcoaches: Deze middelen zijn met name beschikbaar gesteld om extra in te zetten op het versterken van sport- en beweegaanbieders, het mogelijk maken van sporten en bewegen voor mensen die hierbij belemmeringen ervaren en het ondersteunen bij het verbeteren van de kwaliteit van het bewegingsonderwijs. Voor Coevorden is dit structureel € 11.000.

- Gezond in de stad: In het actieprogramma 'Kansrijke start' heeft de Minister van VWS aangegeven dat via een DU middelen beschikbaar worden gesteld aan GIDS-gemeenten die een coalitie willen vormen rond de eerste 1000 dagen van kinderen. De middelen in deze circulaire, € 14.000, zijn de eerste tranche van deze impuls. De tweede tranche volgt bij de decembercirculaire 2019.

- Bonus beschut werken; hiervoor zullen wij een financiële tegemoetkoming van € 15.000 ontvangen in 2019.

- Jeugdhulp aan kinderen in een AZC: Wij zijn vanaf 2019 volledig verantwoordelijk voor de organisatie en financiering van jeugdhulp aan kinderen in een AZC. Op basis van het aantal kinderen dat in een AZC verblijft, is een voorlopige verdeling bepaald. In de decembercirculaire 2019 zal een definitieve verdeling bekend worden gemaakt.

- Maatschappelijke begeleiding; Dit betekent een toevoeging van € 50.000.

- Verhoging taalniveau statushouders: In aanloop naar het nieuwe inburgeringsstelsel hebben Rijk en gemeenten bestuurlijke afspraken gemaakt over de versterking van het taalniveau van statushouders die nog onder de huidige Wet inburgering inburgeren. Wij ontvangen in 2019 hiervoor € 41.000.

Sociaal domein

De omvang van de integratie-uitkering voor Participatie en Voogdij/18+ wijzigt door toekenning van de loon- en prijscompensatie. Het bedrag voor Participatie wordt bij de septembercirculaire bijgesteld vanwege een omissie van het Ministerie van BZK in de meicirculaire.

Recapitulatie

Recapitulatie

In onderstaand overzicht vatten wij de wijzigingen van de begrotingswijziging bij deze halfjaarrapportage samen en geven wij de nieuwe ramingen weer. De begrotingswijziging bevat de financiële verschillen van deze rapportage en de budgettair neutrale wijzigingen.

In de kolom 'reeds geaccordeerde begrotingswijzigingen' zijn de wijzigingen van dit voorjaar opgenomen. De financiële verwerking van de ambities van de Programmabegroting maken hier ook onderdeel van uit. Deze zijn door uw raad geaccordeerd in begrotingswijziging 1 van 2019.

RECAPITULATIE					
<i>Bedragen x € 1.000</i>					
		Primitieve begroting	Reeds geaccordeerde begrotings- wijzigingen	Halfjaar- rapportage	Begroting na wijzigingen
Lasten (exclusief toevoegingen reserves)					
PR 1.	Economie, onderwijs en cultuur	5.470	399	1.719	7.588
PR 2.	Werk, jeugd en zorg	40.261	-9	245	40.497
PR 3.	Ruimte en leefomgeving	11.378	148	663	12.188
PR 4.	Openbare ruimte	12.447	675	273	13.395
PR 5.	Bestuur en organisatie	30.048	1.085	182	31.315
PR 6.	Financiering en dekkingsmiddelen	2.027	-1.694	795	1.127
	Totaal lasten	101.631	603	3.876	106.111
Baten (exclusief onttrekkingen reserves)					
PR 1.	Economie, onderwijs en cultuur	1.570	6	884	2.459
PR 2.	Werk, jeugd en zorg	12.622	-70	-473	12.079
PR 3.	Ruimte en leefomgeving	6.819		750	7.569
PR 4.	Openbare ruimte	9.027			9.027
PR 5.	Bestuur en organisatie	997		-100	897
PR 6.	Financiering en dekkingsmiddelen	69.192		1.820	71.012
	Totaal baten	100.226	-64	2.881	103.043
Saldo (exclusief reservemutaties)					
PR 1.	Economie, onderwijs en cultuur	-3.901	-393	-835	-5.129
PR 2.	Werk, jeugd en zorg	-27.638	-62	-718	-28.418
PR 3.	Ruimte en leefomgeving	-4.559	-148	87	-4.619
PR 4.	Openbare ruimte	-3.421	-675	-273	-4.369
PR 5.	Bestuur en organisatie	-29.051	-1.085	-282	-30.418
PR 6.	Financiering en dekkingsmiddelen	67.164	1.694	1.026	69.884

Saldo exclusief reservemutaties	-1.405	-668	-995	-3.068
Toevoegingen reserves	5.186	3.000	1.766	9.952
Onttrekkingen reserves	6.501	3.758	2.762	13.021
Saldo reservemutaties	1.315	758	995	3.068
Saldo inclusief reservemutaties	-90	90		

Verloop algemene reserve

Verloop algemene reserve

In onderstaand overzicht laten wij het verwachte verloop van de algemene reserve zien. Ten opzichte van het overzicht zoals wij deze in de Programmabegroting 2019 presenterden, is de beginstand van de reserve op 1 januari 2019 gewijzigd op basis van de definitieve mutaties in 2018. Ook zijn de onttrekkingen in 2019 gewijzigd vanwege het raadsvoorstel over de economische visie en de jaarrekening 2018.

VERLOOP ALGEMENE RESERVE					
<i>(bedragen x € 1.000)</i>					
		Begroting			
		2019	2020	2021	2022
Stand algemene reserve begin boekjaar		23.894	21.279	22.397	24.584
Toevoegingen aan de reserve					
<i>Conform Programmabegroting 2019:</i>					
Rente 1,5%		381	396	448	508
Structurele versterking vermogenspositie		2.000	2.000	2.000	2.000
Overige stortingen		2.097			
	Totaal toevoegingen	4.478	2.396	2.448	2.508
Onttrekkingen aan de reserve					
<i>Conform Programmabegroting 2019:</i>					
- Reguliere onttrekkingen		-3.112	-75	-75	-75
- Dekking ambities		-3.221	-1.137	-186	
- Saldo Programmabegroting 2019 incl. amendement rekenkamer		-382	-66		
Raadsbesluit economische visie, voorjaar 2019		-155			
Resultaat jaarrekening 2018		-223			
	Totaal onttrekkingen	-7.093	-1.278	-261	-75
Stand algemene reserve eind boekjaar		21.279	22.397	24.584	27.017

Indicatoren Waar Staat Je Gemeente

Indicatoren Waar Staat Je Gemeente

BELEIDSINDICATOREN WAAR STAAT JE GEMEENTE			
Indicator	Eenheid	Jaar	Waarde Coevorden
Programma 1. Economie, onderwijs en cultuur			
Banen	per 1.000 inw 15-65jr*	2018	656,4
Absoluut verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2017	0,19
Relatief verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2017	38,1
Demografische druk	%	2018	81,7%
Vestigingen	per 1.000 inw 15-65jr*	2018	144,3
Functiemenging	%	2018	47,9%
WOZ-waarde woningen	€	2014	€ 191.000
WOZ-waarde woningen	€	2015	€ 187.000
WOZ-waarde woningen	€	2016	€ 185.000
WOZ-waarde woningen	€	2017	€ 188.000
WOZ-waarde woningen	€	2018	€ 192.000
Programma 2. Werk, jeugd en zorg			
Werkloze jongeren	%	2015	1,9%
Kinderen in uitkeringsgezin	%	2015	6,44%
Niet sporters	%	2016	57%
Lopende re-integratievoorzieningen	per 1.000 inw 15-65jr*	1e hj 2018	44,3
Personen met een bijstandsuitkering	per 1.000 inw 18jr eo	2e hj 2018	35,1
Jongeren met delict voor rechter	%	2015	0,86%
Jongeren met jeugdbescherming	%	2e hj 2018	0,9%
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2e hj 2018	9,4%
Jongeren met jeugdreclassering	%	2e hj 2018	0,3%
Netto arbeidsparticipatie	%	2018	64,4%
Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar	aantal per 10.000 inwoners	2018	103
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	%	2016- 2017	1,4%
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 1.000 inwoners	2e hj 2018	50
Programma 3. Ruimte en leefomgeving			
Hernieuwbare elektriciteit	%	2017	21,9%
Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2016	1,8
Programma 4. Openbare ruimte			
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2017	223,0

Programma 5. Bestuur en organisatie			
Diefstal uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2018	3,1
Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2018	3,7
Vernieling	aantal per 1.000 inwoners	2018	3,8
Winkeldiefstal	aantal per 1.000 inwoners	2018	0,6
Programma 6. Financiering en dekkingsmiddelen			
Woonlasten éénpersoonshuishouden	€	2019	€ 813
Woonlasten meerpersoonshuishouden	€	2019	€ 862
* Meeteenheden zijn gewijzigd ten opzichte van vorige publicatie			

Investeringskredieten

Investeringskredieten

OVERZICHT INVESTERINGEN 2019			
Bedragen x € 1.000			
Tractie	Krediet	Realisatie	
Vervanging S2B32396, gladheidsbestrijdingsapp. (doorgeschoven uit 2018)	45		
Vervanging S2B32397, gladheidsbestrijdingsapp. (doorgeschoven uit 2018)	60		
Opel Astra SW 10-GD-ZR	30		
VW Caddy 8-VSZ-75	30		
VW Caddy 8-VSZ-85	30		
John Deere 6330 / incl. Maaiaarm Herder Grenadier JD 6330	240	265	
Maaiaarm Herder Grenadier JD 6330	0	-	
Zoutstrooier Stratos B35-30 AVCLN	50		
Zoutstrooier Stratos B40-36 PCLN	50		
Kipper Tompson TB45	45		
Schliessing 480MXF	65		
Rioned Multijet 150/75 (WP-FX-13)	45		
	Subtotaal	690	265
Riolering			
Riolering; Pompen en gemalen 2019	300	63	
Riolering; vervanging en optimalisatie 2019	1.246	0	
	Totaal rioleringen	1.546	63
Openbare ruimte			
Vervanging openbare verlichting	428	225	
	Totaal openbare ruimte	428	225
Ambities Programmabegroting 2019			
Vervanging brug Brugstraat	356	0	
N34/Zuidelijke ontsluitingsweg	380	2	
	Totaal ambities	736	2
Totaal investeringen 2019	3.400	555	

OVERZICHT LOPENDE INVESTERINGEN				
Bedragen x € 1.000				
	Begroting	Werkelijk t/m 2018	Realisatie 2019	Restant

Riolering				
Riolering: reconstructie Wachtum	1.300	787	518	-5
Riolering: optimalisering Oosterhesselen	332	14	0	318
Totaal riolering	1.632	801	518	313
Huisvesting				
Renovatie brandweerkazerne Zwinderen	265	0	0	265
Renovatie brandweerkazerne Zweeloo	135	19	0	116
Totaal huisvesting	400	19	0	381
Infrastructurele projecten				
Project N/34 Klooster	700	464	0	236
Fietspaden Daleralle en Dalerpeel	270	187	0	83
Totaal infrastructurele projecten	970	651	0	319
Overige investeringen				
Wandelknooppuntensysteem	300	100	0	200
Totaal overige investeringen	300	100	0	200
RSP				
RSP: stationsomgeving	15.180	6.819	541	7.820
RSP: stationsomgeving, bijdrage provincie	-12.144	-6.819	0	-5.325
Totaal stationsomgeving	3.036	0	541	2.495
Totaal	6.338	1.571	1.059	3.708